

Trnavský
samosprávny
kraj

Zborník prác Študentskej vedeckej konferencie 2011

Gymnázium Jána Baltazára Magina Vrbové
Beňovského 358/100, 922 03 Vrbové
tel: 033/7791495
e-mail: gymvrbove@gymvrbove.sk
www.gvrbove.edu.sk

Vydalo Gymnázium Jána Baltazára Magina v spolupráci s Rodičovským združením pri Gymnázii J.B. Magina a Trnavským samosprávnym krajom.

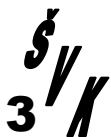
Zostavovateľ: PaedDr. Ing. František Glos, PhD.
Redakčná rada: Ing. Jana Filanová, Mgr. Pavol Koiš, Mgr. Soňa Filová
Grafická úprava: OKPC Vrbové

Vrbové 2011
Text neprešiel jazykovou úpravou.

Š
V
K

Trnavský
samosprávny
kraj

„Čím je srdce nadchnuté,
tým sú ústa naplnené“

Marcus Fabius Quintilianus

Nadšenie, motivácia, tvrdá práca, kreativita, výrečnosť, nebojácnosť, to všetko sú atribúty potrebné na dokonalý rozvoj osobnosti jedinca. Jedinca, ktorý bude v dospelosti úspešný, nielen v pracovnej oblasti, ale aj v súkromnej sfére. Mladí ľudia často radšej volia cestu jednoduchšiu a kratšiu. Cesta, ktorá je spočiatku príjemnejšia a bezstarostná. Jej koniec však vedie k priemernosti. Diktát dnešnej doby je iný, priemernosť nestačí.

Naša cesta je iná, je plná poctivej práce, odriekania, prekonávania samých seba, zároveň však poskytuje obrovské množstvo nových poznatkov, stretnutie zaujímavých ľudí, zlepšenie svojich schopností. Naši študenti svojimi prácami ukázali vlastný potenciál. S radosťou som sledoval ich osobnostný rozvoj počas tvorby vedeckých prác. Mnohí si na začiatku neverili. Slová plné obáv zaplavili naše počiatkové diskusie. Najlepší liek na ich odstránenie sú skúsenosti. So skúsenosťami prichádzal pokoj a čoraz lepšie nápady. Výsledkom sú tieto práce - ukážka variability a zároveň jedinečnosti našich študentov. Kvalita prác je každoročne ocenená aj na krajskej a celoslovenskej úrovni, čo je vynikajúcou spätnou väzbou pre študentov a učiteľov. Všetci tak vidíme, že naša cesta je správna a stávka na kvalitu sa opláca.

Tretia študentská vedecká konferencia, ktorá sa uskutočnila v marci 2011, potvrdila kvalitu našich študentov a ukázala ako tvrdo sú ochotní na sebe pracovať na ceste za úspechom. Videli sme, že každý z nich má obrovské možnosti, ktorých postupné napĺňanie ich môže spraviť šťastnými. Zároveň však všetci vieme – cesta ešte nekončí.

Nadšenie v srdiečkach mladých ľudí pretavené do výsledného efektu v podobe nádherných ústnych prejavov v plnej miere potvrdil Quintilianov úvodný výrok.

P. Koiš

Zvyky a tradície pri oslavovaní sviatkov v Krakovanoch a okolí

Černeková Natália, 2. ročník

Kľúčové slová: história sviatkov, zvyky a tradície pri oslavovaní, Veľká noc, Vianoce

Abstrakt

V našej práci sme sa zaoberali porovnávaním zvykov a tradícií pri oslavovaní sviatkov na základe spomienok troch generácií. V práci sa môžete dočítať o tradíciách pri oslavovaní dvoch významných sviatkov: Vianoc a Veľkej noci.

Keywords: history of festivals, customs and traditions in addressing, Easter, Christmas

Abstract:

In our work we have dealt with comparisons of customs and traditions of the holidays which were celebrated by three generations of memories. At work you can read about the traditions celebrating in two major holidays, Christmas and Easter.

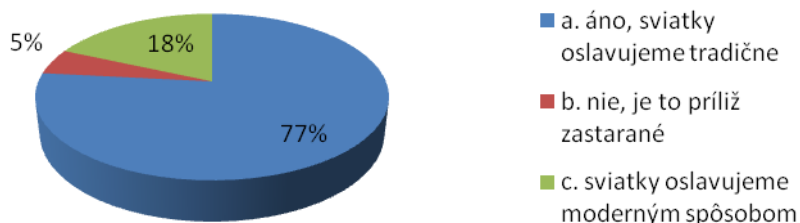
Každý národ, každá krajina má svoje sviatky, ktorých vznik je spojený s určitou udalosťou v minulosti, takou dôležitou pre ľudí, že si ju pravidelne rok čo rok pripomínajú. Na Slovensku, tak ako všade inde, štátne a cirkevné sviatky sú dňami pracovného pokoja. Väčšina ľudí nejde do práce, oslavujú, zabávajú sa podľa svojich zvykov a tradícií. Napr. sú krajiny, kde sa organizujú veľkolepé karnevalové sprievody v uliciach miest a trvajú i niekoľko dní. Okrem štátnych a cirkevných sviatkov sú v každej krajine i pamätné dni, kedy si ľudia pripomínajú napríklad narodenie nejakého významného človeka, vznik dôležitej inštitúcie a iné. Niektoré tradície a zvyky sa dodržiavajú dodnes alebo ich ponímanie je poznačené modernou súčasnosťou. V našej práci sme sa zaoberali Vianocami a Veľkou nocou. Tradície pri oslavovaní sviatkov sa stále menia a zachováva sa ich čoraz menej a menej. V minulosti si ľudia vedeli sviatky užívať oveľa viacej. Doba bola pokojnejšia a čas plynul pomalšie ako v súčasnej modernej uponáhľanej dobe. Ľudia si vedeli na seba nájsť čas a na všetky sviatky mali mnoho tradícií. Sviatky boli čarovné práve vďaka tradíciám, na ktoré sa už dávno zabudlo. Pre ľudí v minulosti bolo všetko vzácne. V súčasnej dobe sme všetkým presýtení, pretože je všetkého veľa a všetko je dostupné, preto sa nám to zdá prirodzené a nevieme si veci vážiť tak ako ľudia v minulosti. Kedysi ľudia netrúfali večer pri televízoroch alebo pri počítačoch, ale trávili ho spolu buď rozprávaním príbehov, alebo ručnými prácami. Každý sviatok sa spája s určitým príbehom a tradíciou, ale mnohé z nich sa zdajú mladej generácii nezmyselné, a preto sa radšej prispôbili modernej dobe a zanevreli na zvyky, ktoré dotvárali čaro každého sviatku. Zachovali sa najmä tradície pri oslavovaní Vianoc- zvyky spojené so Štedrou večerou ako napríklad spievanie vianočných kolied, hádzanie orechov do kútov miestnosti, stále sa dodržiava tradícia dávania šupín z kapra pod tanieru kvôli dostatku peňazí. Ale sviatky sú v súčasnosti ovplyvnené najmä modernými trendmi, ktoré sa každoročne menia. Každý chce mať najmodernejšie ozdoby na vianočnom stromčeku a pod ním mnoho drahých darčiekov, ale zabúda sa na podstatu pravých Vianoc. Ľudia v minulosti si preto sviatky viacej užívali, pretože sa vedeli tešiť aj z maličkostí. Zachovalo sa aj mnoho tradícií pri oslavovaní veľkonočných sviatkov ako napríklad: chlapci stále šibú dievčatá, aby boli krásne len bohužiaľ už nie každý vlastnoručne vyrobeným korbáčom. Obchody nám oznamujú príchod sviatkov ešte dávno pred ich začiatkom a to ich môže mnohým ľuďom znepríjemňovať. Vianočná výzdoba už v októbri, a predaj veľkonočných zajačikov

a korbáčov ešte dávno pred začatím Veľkej noci nemusí byť pre každého príjemný, pretože pripomínajú ľuďom ako rýchlo plynie čas v tejto modernej dobe. Preto by sme si mali sviatky viac užívať a tráviť ich v kruhu rodiny a nezanedbávať všetky zvyky a tradície našich predkov. V práci sme čerpali zo spomienok mojej mamy a starej mamy a porovnávali sme ich so zvykmi pri oslavovaní sviatkov v súčasnosti.

Záver našej práce tvorila fotodokumentácia o oslavovaní sviatkov z minulosti až do súčasnosti. Súčasťou práce bola aj anketa, ktorej sa zúčastnilo 60 študentov nášho gymnázia.

Zachovali sa u vás v rodine pri oslavovaní sviatkov staré zvyky a tradície? (iba Vianoce a Veľká noc)

Hypotéza: predpokladali sme, že väčšina študentov bude na otázku odpovedať a) áno, sviatky oslavujeme tradične, pričom sa naša hypotéza naplnila. Sme radi, že ľudia ešte aj v dnešnej dobe dodržiavajú zvyky a tradície pri oslavovaní sviatkov. 77% opýtaných odpovedalo na otázku odpoveďou a).áno, sviatky oslavujeme tradične,

Literatúra:

Lispuchová S.: Čim sú dnešné sviatky iné : Vianoce sa zmenili, Eurotelevízia, 2010

Hluchová J.: Balneologické múzeum Piešťany, : Vianoce kedysi, Vianociam predchádzali strižie dni, Piešťanský týždeň, 2010, číslo 51

Internet:

Miroslav Rastislav Štefánik

Fajnor Milan, 3. ročník

Kľúčové slová: M.R. Štefánik, vedec, dobrodruh, generál, vlastenec, Francúzsko, Rakúsko-Uhorsko, Česko-Slovensko.

Abstrakt

Vedec, vojak, dobrodruh- to všetko bol Milan Rastislav Štefánik. Celý život zasvätil slovenskému národu, pre ktorý obetoval všetok svoj čas a energiu. V práci som sa venoval jeho detstvu, štúdiu, cestovateľským zážitkom, nástupu do armády a formovaniu Československej armády. Bližšie som sa zaoberal aj jeho tragickou smrťou, ktorá je dodnes veľmi diskutabilná a nevyjasnená.

Keywords: M.R. Stefanik, scientist, adventurer, general, patriot, France, Austria-Hungary, the Czech-Slovakia.

Abstract

Scientist, soldier, adventurer, it was all Milan Rastislav Stefanik. He dedicated his lifetime to Slovak nation, for which he sacrificed all of his time and energy. At work, I dealt with his childhood, study, travel experiences, entering the army and the formation of the Czechoslovak Army. Further, I also dealt with his tragic death which is still very questionable and unclear.

Od narodenia Milana Rastislava Štefánika uplynulo už viac ako 130 rokov. Od útleho detstva sa prejavovala jeho inteligencia a národné cítenie, ku ktorému bol vychovávaný. Štefánik sa zúčastňuje na rôznych výpravách súvisiacich s pozorovaním oblohy a vesmíru. Milan spoznáva celý svet a všetky kontinenty. Stále však myslí na svoju vlasť. V roku 1914 vypukne 1. svetová vojna. Štefánik sa prihlási do leteckej školy. Svojimi odvážnymi skutkami získava pozornosť a uznanie nadriadených. Nadväzuje styky s vrcholnými predstaviteľmi európskych a svetových mocností. Aj napriek častému stretávaniu sa s posmechom a nepochopením politikov, ktorí si nedokázali ani len predstaviť mapu Európy bez Rakúsko-Uhorska, je vytrvalý a neústupčivý vo svojich myšlienkach. Dňa 4. mája 1919 nastúpil Štefánik na letisku Campo Formido pri Udine do lietadla typu Caproni 450. Cieľom jeho cesty bolo letisko vo Vajnoroch pri Bratislave. Lietadlo však nepristálo pretože v čase, keď sa blížilo k miestu pristátia, sa náhle zrútilo neďaleko Ivanka pri Dunaji.

Literatúra:

Štvrtecký, Š. : Náš Milan Rastislav Štefánik, Smena, 1990, 305 s., ISBN 80-221-0103-6

Juríček, J. : M. R. Štefánik, Mladé Letá, 1968, 174 s., ISBN 80-06-00276-2

Genealogický výskum rodokmeňa

Filanová Petra, 3. ročník

Pozn.: Autorka získala prvé miesto na krajskom kole SOČ v odbore História, politológia, filozofia, právne vedy a zúčastnila sa celoslovenského kola SOČ bez bodového umiestnenia.

Kľúčové slová: genealógia, rodokmeň, matriky

Abstrakt

Cieľom mojej práce bolo dozvedieť sa viac o svojich predkoch. O tom, kto som a kam patrí, kým boli moji predkovia. Pátranie v matrikách je náročné, informácie sú často neúplné, ale zostaviť svoj rodokmeň dokážete až do 11. storočia. Ďalším cieľom bolo predstaviť svoju prácu spolužiakom a dokázať, že pátranie po predkoch môže byť zaujímavé a vzrušujúce.

Keywords: genealogy, family tree, birth record

Abstract

The aim of my work was to learn more about my ancestors. About whom I am and where I belong, whereby were my ancestors. Searching in the birth records is difficult, the information is often incomplete, but you can put together your family tree until the 11th century. Another objective was to present this work to my classmates and demonstrate that the searching for my ancestors can be interesting and exciting.

Genealógia patrí medzi pomocné vedy historické, je to náuka o rodoch. Pomenovanie pochádza z gréckeho slova génos (po latinsky genus) = rod. Genealógia skúma a opisuje postupnosť a príbuzenský vzťah medzi osobami, rodinami a rodmi. Tiež úzko súvisí najmä s heraldikou, náukou o erboch. Z hľadiska spôsobov a postupov práce genealógiu delíme na:

1. rozprávaciu (popisnú), ktorá skúma, popisuje a vysvetľuje vzťahy medzi ľudskými jedincami. Sleduje a vysvetľuje individua v rámci rodiny, spoločenské skupiny, triedy a celé spoločnosti.
2. odvodnú, ktorá sa zaoberá štúdiom pravidiel, resp. zákonitostami genealogického diania - z veľkého počtu jedinečných dát sa snaží dospieť ku stanoveniu základných pravidiel genealogického vývoja.

Johann Christoph Gatterer (1727-1799), nemecký historik a jeden z priekopníkov modernej genealogickej vedy, povedal: „Genealógia je staršia ako história.“ K najstarším známym „popisovačom“ príbuzenských vzťahov patrili Indovia. Už v 6. storočí pred našim letopočtom na základe biblických prikázaní zostavovali svoje rodokmene aj Židia. Členovia niektorých ich rodín preto môžu doložiť svojich predkov už od 3. storočia pred našim letopočtom.

Stredoveké genealógie spravidla slúžili na obranu dynastie a ospravedlnenie uzurpácie trónu. Používali sa aj ako didaktické pomôcky na katedrálnoch školách.

Renesancia priniesla niekoľko nových momentov. Genealógie sa začali vyčleňovať z kontextu historických prác. Od 16. storočia medzi rodmi celej západnej Európy rastú tendencie prezentovať sa výtvarne spracovanými genealógiami. Sedemnásťte storočie prinieslo prvé vedecké práce - počínajúc francúzskymi.

Osemnásťte storočie sa považuje za dobu všeobecného rozmachu (šľachtickej) genealógie. Francúzske a po nich aj inozemské lexikóny a encyklopédie si začali podrobnejšie všímať nižšiu šľachtu. Zlom priniesla Veľká francúzska revolúcia, ktorá odmietla dedičné výsady.

Rodokmeň, kedysi odrazový mostík ku kariére sa zrazu stal vstupenkou na popravisisko. V Uhorsku sa s rozvojom genealogických záznamov stretávame v 13. storočí.

Probant- alebo aj jedinec, ktorý je predmetom skúmania. V rodokmeni je to človek, ktorý je východiskovou osobou, od ktorej sa tvorí rodostrom.

Hlavnými prameňmi genealogických štúdií sú predovšetkým písomnosti diplomatického rázu. Významné miesto medzi nimi majú rôzne úradné a verejné knihy (pred sústavnou evidenciou obyvateľstva). Od 16. storočia sú to hlavne matriky, najmä cirkevné, aj keď sú vo väčšej úplnosti zachované až od 18. storočia. Pôvodne sú veľmi všeobecné, neskôr však prinášajú okrem informácií o narodení a o rodičoch tiež údaje svadobné a úmrtné. Vývod: Zachytáva priamych predkov jednotlivca (probanta). Ak sa v niektorej generácii zosobášili príbuzní, v predchádzajúcej generácii dochádza k strate, resp. totožnosti predkov, v dôsledku čoho sa v predchádzajúcich generáciách úmerne znižuje počet predkov. Pri vývode sa zisťuje najstarší predok probanta, pokiaľ to len umožňujú historické pramene.

Rozrod: Rozrody by mali zachytávať všetkých potomkov jedného rodičovského páru- mužských i ženských, vrátane nemanželských. Pri rozrode sa určuje najmladší potomok probanta.

Rodokmene sú druhom rozrodu, ktorý eviduje len nositeľov rovnakého priezviska. Dcéry sa v nich uvádzajú, ale ich potomkovia už nie.

Každý, kto sa rozhodne pátrať po svojich predkoch sa musí už vopred pripraviť na to, že na prvý pokus sa nepodarí odhaliť celú rodinnú históriu. Najprv sa treba čo najviac o predkoch povypytať starých rodičov alebo svojich rodičov. Pravdepodobne sa dostanete až do roku 1900. Potom už nastupujú cirkevné matriky a miestne matriky. Na mestských úradoch sa nachádzajú matriky iba do roku 1895, farské matriky nedodržiavajú tento rok. Všetky matriky pred spomínaným rokom 1895 sú uložené v štátnych archívoch po celom území Slovenska. Matriky západného Slovenska sú uložené v archívoch v Bratislave, Nitre. Matriky stredného Slovenska sa nachádzajú v Banskej Bystrici a Bytči. Matriky východného Slovenska má pod svojou správou archív v Prešove. Archív v Prešove má niektoré časti dokumentov sprístupnené na internete. Cirkevné matriky sú na pátranie najvhodnejšie, keďže tu sa uvádzajú informácie o dieťati ako meno, dátum narodenia, mená rodičov, mená krstných rodičov a niekedy adresa domu, ktorá však nie je veľmi smerodajná. Ja sama som sa pri pátraní stretla s tým, že sa moji predkovia v priebehu troch rokov dvakrát presťahovali. Bolo to spôsobené tým, že sa menilo číslovanie ulice, ale bývali stále v rovnakom dome. Pri pátraní je nutné poznať aspoň pár používaných slov či frázy po maďarsky, latinsky, či nemecky, pretože všetky matriky spred roku 1918 sú písané výlučne v týchto jazykoch. Ak sa v miestnych matrikách nedopátrate, treba navštíviť príslušný štátny archív. V Bratislave, kde som pátrala ja, je potrebné sa objednať mesiac dopredu. Je to z dôvodu, že sa matriky nachádzajú na mikrofilmoch, ktoré sa dajú pretáčať iba na čítačke týchto mikrofilmov. A teraz už treba len hľadať a dúfať, že niekoho nájdete.

Záznam, v ktorom sa spomína prvýkrát meno Filan, je súpis obyvateľstva z roku 1715. Jediná obec, v ktorej sa meno vyskytovalo, sú Huncovce pri Kežmarku. Neskôr je možné nájsť ľudí s týmto priezviskom aj v okolí Nového Mesta nad Váhom, najmä v obciach Hrádok a Hôrka nad Váhom.

Údaj z roku 1995 udáva, že meno Filan sa vyskytuje v oblasti Bratislavy, Trnavy a Bánoviec nad Bebravou. V iných oblastiach sa toto priezvisko neobjavuje.

Najstarším predkom, ku ktorému sa mi podarilo dopátrať, je Pavol Filan, starý otec môjho dedka. Pavol sa narodil v roku 1865 v Hrádku a pracoval ako účtovník.

V Hôrke nad Váhom sa prevažne vyskytuje meno Michal Filan. V rokoch 1800- 1880 sa tu vyskytujú traja Michalovia, pričom boli všetci rovesníci.

Všetci moji predkovia boli katolíci, až na jednu ženu, no v archíve v Bratislave je možné nájsť aj zmiešané manželstvá s evanjelikmi. Deti týchto párov sú už poväčšine evanjelici.

Medzi najčastejšie vyskytujúce sa mená v rodokmeni patria ženské mená ako Anna, Katarína, Lucia a Jana a mužské mená ako Ján, Štefan, Michal, Milan, Jozef.

Pri pátraní som narazila aj na záhadné osoby vo svojom rodokmeni. Jednou z týchto osôb je aj Štefan Filan, brat dedkovho otca. Jeho meno je napísané na pomníku vo Vrbovom, ktorý je venovaný padlým v 1. svetovej vojne. Na pomníku však nie je dátum a miesto úmrtia a na Mestskom úrade vo Vrbovom mi nevedeli podať žiadne informácie. Dokonca aj rok jeho narodenia je zahalený tajomstvom.

Anketa

Ankety sa zúčastnilo 44 respondentov. Pozostávala z piatich otázok, pričom ja som vybrala dve najdôležitejšie. Pri prvej otázke odpovedalo správne viac ako 70% respondentov. Môžeme teda povedať, že väčšina žiakov si pamätala učivo z 1. ročníka. Pri druhej otázke som predpokladala prevahu záporných odpovedí, čo sa mi však nepotvrdilo. Najmenej sa o svoj rodokmeň zaujímali žiaci 2.A.

Literatúra:

Hlaváček, Ivan- Kašpar, J,- Nový, R: Vademecum pomocných vied historických; Nakladateľstvo H + H, str. 544, zväzok 7; ISBN 80-7319-004-4

Kolektív autorov: K dejinám genealogického výskumu na Slovensku, Slovenská genealogicko- heraldická spoločnosť, str.108, ISBN 978-80-968717-8-0

Oros, Zuzana – Šimiš, M.: Rodové postupnosti a ich grafický vývoj, Slovenská genealogicko- heraldická spoločnosť, 2007, str.214, ISBN 60-968717-5-7

Žilák, J.- Rimavský- Francisci, Ján-: Genealógia rodu, Slovenská genealogicko- heraldická spoločnosť, str. 40, ISBN 80-968341-6-9

Využitie biologicky rozložiteľných odpadov

Klátiková Denisa, 3. ročník

Kľúčové slová: bioodpad, aeróbný fermentor, separovanie, biomasa, biohnojivá

Abstrakt

V tejto práci sa venujem rôznym spôsobom spracovania biologicky rozložiteľných odpadov, ako sú rôzne druhy kompostovania a viaceré energetické využitia biomasy. Vo vlastnej práci sa venujem využitiu bioodpadov na konkrétnej oblasti. Práca obsahuje návrhy na spracovanie týchto odpadov v meste Vrbové a možnosti ich ďalšieho využitia. Pomocou propagačnej kampane cieľme dosiahnuť vysokú účinnosť vyseparovania bioodpadu. Cieľom práce bolo kontaktovanie mestského zastupiteľstva Vrbové na nadviazanie spolupráce s mestom a Poľnohospodárskym družstvom Vrbové, ktorá bude zahŕňovať vybudovanie centra na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov a následné využitie výsledného produktu.

Keywords: biowaste, aerobic fermentor, separation, biomass, biofertilizers

Abstract

This work is dedicated to different ways of processing biodegradable waste, such as various types of composting and more biomass. In my own work I dedicate how to use the biological waste into a specific area. The work contains proposals for the processing of these wastes in the town Vrbové and the possibilities of their further using. With promotional campaigns we would like to achieve high efficiency of separating biowaste. The goal was to contact Willow City Council to liaise with the City of Willow and agricultural cooperatives, which will include building up of centre for the recovery of biodegradable waste and the subsequent using of the final product.

Aj napriek veľkému množstvu bioodpadov vznikajúcich v komunálnej sfére a aj možných spracovateľských technológií, sa v SR drvivá väčšina bioodpadu bez ďalšieho využitia zneškodňuje na skládkach a v spaľovniach komunálnych odpadov. Existuje veľa známych a osvedčených technológií, pomocou ktorých dokážeme z bioodpadu vytvoriť kvalitné organické hnojivo, energiu alebo aj napr. alternatívne palivo. Z pohľadu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu je separácia veľmi dôležitá, pretože biologický odpad tvorí 30 - 45% komunálneho odpadu. Ľudia si v dnešnej dobe neuvedomujú aký potenciál biologicky rozložiteľné odpady majú a nevedia ako s nimi nakladať. Na celom svete neustále rastie záujem o využívanie biomasy v energetike. Mnohé krajiny zaznamenávajú rastúci trend v tejto oblasti, pretože bioenergetika je už podporovaná ako samostatný vedný odbor. Mali by sme si uvedomiť rôzne nielen ekonomické, ale aj ekologické využitia pre ľudí. V podmienkach Slovenska, ale aj EÚ je energetické využívanie biomasy najperspektívnejším spomedzi obnoviteľných zdrojov energie.

Podľa európskej smernice o skládkach odpadov musí Slovensko zabezpečiť, aby sa do roku 2010 znížilo množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných odpadov na 75%, do roku 2013 na 50 % a do roku 2020 na 35 % celkového množstva vyprodukovaného v roku 1995. Je dokázané, že na skládkach odpadov dochádza k odbúraniu biologicky rozložiteľných odpadov okrem iného aj za vzniku metánu, ktorý je jedným z hlavných plynov zodpovedných za rozširovanie problému globálneho otepľovania. Metán k tomu prispieva až 15-timi %, čo nie je zanedbateľným množstvom.

Spôsobom zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov je riadené aeróbne predkompostovanie v aeróbnom fermentore. Výstupom procesu riadenej aeróbnej termofilnej fermentácie je hygienizovaný a stabilizovaný produkt, ktorý je možné následne ďalej využiť ako biokompost, na výrobu biopalív, či na spolospaľovanie s drevnou štiepkou alebo uhlím v teplárňach resp. elektrárňach.

Arteterapia

Kováčová Adriana, 2. ročník

Kľúčové slová : liečba umením, história arteterapie, arteterapeutický vzťah, ciele arteterapie, kresba

Abstrakt

V tomto článku sa môžete dočítať o histórii arteterapie, kto ako prvý začal využívať arteterapiu, akou formou sa dá arteterapia aplikovať, čo všetko sa dá zistiť pomocou kresby a aký vplyv ma na človeka.

Keywords: art therapy, history of art therapy, art therapy relationship, the aims of art therapy, drawing

Abstract

This article says about the history of art therapy, the first using of it, the ways it can be used, the possibility to find out problems of people and the influence on people.

Naša práca s názvom „ Arteterapia “ sa zaraďuje do kategórie problematika voľného času. Túto tému sme si vybrali hlavne preto, lebo považujeme liečbu umením za zaujímavú a máme blízky vzťah k umeniu.

Arteterapia je pomerne mladá disciplína. Výraz art therapy vo svojich prácach ako prvá použila Margaret Naumburgová v 30. rokoch 20. storočia v USA, kde tiež bolo prvýkrát ponúknuté univerzitné štúdium arteterapie v 60. rokoch 20. storočia na Hanneman University vo Philadelphii.

Základným východiskom priekopníčky arteterapie Margaret Naumburgovej je tvrdenie, že „ proces arteterapie je založený na poznaní, že najzákladnejšie myšlienky a pocity človeka dosiahnu lepší výraz v obrazoch než v slovách“. Arteterapiu možno aplikovať formou:

individuálnej terapie,

skupinovej terapie (sem zaraďujeme i rodinnú arteterapiu a arteterapiu v partnerskom vzťahu, ktoré však môže niekto chápať i ako samostatné formy).

Pri individuálnej arteterapii má klient terapeuta k dispozícii iba pre seba a nadväzuje s ním úzky kontakt. Skupinová arteterapia je náročnejšia hlavne pre terapeuta. Má však svoje výhody , napr. ľudia s podobnými problémami sa môžu navzájom podporiť a za rovnaký čas sa pomôže viacerým ľuďom. Má i svoje nevýhody, nie je tu zaručená diskretnosť a skupina sa ťažšie ovláda. Ku skupinovej arteterapii zaraďujeme aj rodinnú arteterapiu a arteterapiu v partnerskom vzťahu.

Vzťah medzi klientmi a terapeutmi zdôrazňuje väčšina terapeutov. Vo vzťahu má dominovať dôvera, rovnocennosť a úcta k človeku, s ktorým pracujeme, snaha prežiť jeho uhol pohľadu. K cieľom arteterapie patrí uvoľnenie, sebaaprežívanie a sebavnímanie, primerané sebahodnotenie, rast osobnej slobody a motivácia, rozvoj fantázie, nadhľad, celkový rozvoj osobnosti.

Arteterapia s mentálne postihnutými je rozsiahla do takej miery, aké sú aj rôzne formy mentálne retardácie, čiže od ľahších foriem cez stredné až po ťažké. Pre túto populáciu sú vhodné telesne orientované techniky sprostredkované výtvarnou činnosťou, ktoré pre nich znamenajú silný emotívny zážitok.

Kresba je považovaná za projekciu psychomotorických možností jej autora. Odkrýva nielen povahové rysy ale aj hyperaktivitu, agresivitu, nízke sebavedomie. Pomocou kresby sa dá u detí zistiť nielen úroveň intelektuálneho vývoja ale aj formy porúch osobnosti. Dieťa kreslí veci nie také aké ich vidí, ale také, aké ich zo skúsenosti pozná. Výber farieb prezrádza mnohé o osobnosti maliara. Farby, v ktorých prevládajú červené pigmenty tzv. teplé farby oslovujú a povzbudzujú skôr emócie. Naopak, odtiene modré tzv. studené, upokojujú a povzbudzujú rozumové riešenie problémov. Čo sa týka tvarov, človek ktorý v sebe nemá až taký chaos, nakreslí pár čiar a používa menej tvarov. Čím má menší problém, ktorý rieši, tým menší neporiadok. Človek, ktorý má veľký problém, nakreslí husté čiary. Týrané deti často kreslia mačky alebo schody ako tŕne, deti ktoré prežili traumy alebo tragédiu nakreslia napríklad modrý strom, čo znamená, príroda ignorovala mňa, ja ignorujem ju.

Pri diagnostikovaní sa nám potvrdili už niektoré známe problémy detí, ale hlavne sa nám potvrdilo to, že sa deti pomocou arteterapie dokázali upokojiť a vyjadriť ľahšie svoje pocity, ktoré by sa im inak pri ich mentálnom postihnutí vyjadrovali veľmi ťažko.

Literatúra:

1. Campbellová Jean – Techniky arteterapie ve výchově, sociální práci a klinické praxi, 199 s., ISBN 8071782041, Winslow Press Limited, Bicester, UK, 1993
2. Jaroslava Šicková - Fabrici – Základy arteterapie, 176 s., ISBN 8071786160, Portál, s.r.o., Praha, 2002

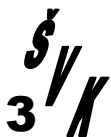
Evolúcia živočíšnej ríše

Kovář Juraj, 2. ročník

Kľúčové slová: evolúcia, pôvod, správanie, prírodné stratégie, emócie, učenie

Abstrakt

V mojej práci som sa venoval teórii evolúcie a jej použitiu pri výcviku zvierat. Zamerám sa na správanie zvierat a využitie ich emócií v prospech človeka.

Keywords: evolution, origin, etymology, natural strategies, emotions, learning

Abstract

In this work I devoted the theory of evolution and how we can use this theory in training of animals. I concentrated on the etymology of animals and how to use their emotions for humans.

V mojej práci som chcel oboznámiť verejnosť s praktickými možnosťami využitia teórie evolúcie. Zameriaval som sa na správanie podobných druhov. Poznatky s práce sa dajú využívať pri výcviku zvierat a pri ich zdomáčňovaní.

Evolúciu môžeme charakterizovať ako vývoj druhov v čase a priestore. Nesúhlasím však s tvrdením pána Darwina a jeho prirodzeným výberom. Vývoj druhov sa totiž nedá špecifikovať do skupín. Každý druh je osobitý s určitou charakteristikou. Nemôžeme povedať, že jeden druh sa vyvinul z iného. Každý sa vyvinul osobitne ale v závislosti od prostredia a okolo žijúcich druhov.

Evolúcia sa dá využiť pri cvičení a zdomáčňovaní zvierat. Ich správanie sa totiž zhoduje v závislosti od druhov a to je veľká výhoda. Nevravím že, keď viete skrotiť psa, to isté dokážete aj s vlkom. Existujú určité odlišnosti, na ktoré netreba zabúdať. Ako ľudia máme jednu veľkú výhodu a tou je naše myslenie. Myslenie človeka je hádankou na celý život. Máme nekonečný potenciál. A tak isto aj zvieratá, len s tým rozdielom, že my myslíme a oni konajú.

V mojej práci som odôvodnil nedostatky teórie Charlesa Darwina a taktiež som poukázal na možnosti výcviku zvierat a využitia ich plného potenciálu. Pri využívaní týchto poznatkov si treba určiť hranice, ktoré sa menia v závislosti od druhu, s ktorým pracujeme. Netreba však preceňovať svoje schopnosti, pretože chybou vo výcviku môžeme ublížiť nie len zvieratú, ale aj seba.

Literatúra:

- 1) Darwin Ch.: Pôvod druhov, Kalligram 2006, ISBN 8071497452, 542 s.
- 2) Rice A. S.: Evolution, Fact on File 2006, ISBN 0816055157, 468 s.
- 3) Zillmer J.H.: Evoluce podvod století, Euromedia Group 2006, ISBN 8024217317, 304 s.

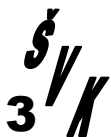
Parkour a Freerunning

Krajčovič Marek, 2. ročník

Kľúčové slová: salto, parkour, freerunning, prvky

Abstrakt

Tému parkour a Freerunning som si vybral, pretože sa im venujem vo voľnom čase. Vo svojej práci som sa snažil objasniť tieto dva športy ľuďom, ktorí ich nepoznajú a priblížiť vám z nich jednotlivé prvky. Spomenul som históriu a súčasnosť týchto športov a dnešnú filozofiu v nich. Praktickú časť mojej práce tvoria videá z tréningu, na základe ktorých som vám objasňoval, ako sa dajú takéto prvky robiť.

Keywords: flip, parkour, freerunning, elements

Abstract

I chose the theme Parkour and Freerunning, because I do these sports in my free time. In my work I tried to clarify these two sports to the people who don't know them and bring closer some individual elements of them. I mentioned the history and the present of these sports and also present philosophy in them. The practical part of my work consists of videos from training, based on whose I clarified to you how some of these elements can be done.

Le parkour inak l'art du déplacement (fran.: umenie pohybu) je disciplína francúzskeho pôvodu. Základom parkouru je schopnosť dostať sa z bodu A do bodu B bezpečne, plynule a efektívne len s použitím vlastného tela. Pomáha v prekonávaní akýchkoľvek prekážok v okolí prostredí - od vetiev cez kamene a skaly až po zábradlia a betónové steny - môže sa vykonávať v meste, ako aj na dedine. Muž, ktorý vykonáva parkour je traceur, žena je traceuse, hovorovo „parkourista“ a „parkouristka“. Dôležitou charakteristikou parkouru je efektivita. Traceur sa nesnaží pohybovať iba najrýchlejšie ako dokáže, ale tiež s čo najmenšou spotrebou energie a najpriamejšou možnou cestou. Bell dal týmto zručnostiam charakter zábavy. V neskorších 80. rokoch založili prvú, dnes už legendárnu parkourovú skupinu Yamakasi. Sébastien Foucan, silne ovplyvnený ázijskou filozofiou, si neskôr vytvoril vlastnú cestu - metódu učenia založenú na autonómii, hre a pozitívnej energii. Z Francúzska sa rýchlo rozšíril do iných európskych krajín, neskôr do celého sveta. Množstvo ľudí, ktorí začali trénovať parkour len pre vlastné potešenie teraz patrí medzi najlepších na svete a sú platení za natáčanie reklám a pod. Patria sem napríklad Tim „Livewire“ Shieff, Daniel „Danny“ Ilabaca, Ryan Doyle atď. Freerunning. Často pokladaný za alternatívny názov pre Parkour. Nie je to však úplne pravda. Je to vlastne modernejšia, obľúbenejšia, slávnejšia verzia Parkouru. Vraví sa, že ho vynášiel známy tím Yamakasi, ktorý si pozmenil Parkour na iný šport. No David Belle (otec parkouru) nesúhlasí, pretože on sám sa aj tomuto športu venoval už predtým, len ho nazýval Parkour. Na rozdiel od Parkouru tu ide hlavne o samotnú krásu. Takzvaný „freerunner“ alebo „freerunnerka“ nemusí mať vytýčený cieľ, skôr sa tu jedná o nejakú plochu, povedzme ihrisko, na ktorom je množstvo prekážok, no tentokrát sa ich nesnažíme len preskočiť a pokračovať ďalej, ale dá sa povedať, že s ňou akoby „tancujeme“, teda robíme triky, ktoré môžu byť kľudne stojka, salto, alebo prvky Parkouru. V podstate tu ide o estetickosť. Povedal by som, že tento štýl je obľúbenejší u väčšiny, pretože zatiaľ čo Parkour je len o presúvaní čo najefektívnejšom, Freerunning je ešte oveľa voľnejší a prostredníctvom tohto pohybu sa dá perfektne vyjadriť všetko, čo slovami vyjadriť nedokážeme ako napríklad v tanci.

Literatúra:

Zlatoš V. – Stop racionálnej výžive, elektronická kniha dostupná na www.parkour.sk

www.parkour.sk

www.americanparkour.com

www.urbanfreeflow.com

Antikoncepcia a skorý sexuálny život

Lopašková Lucia, Snohová Andrea, 2. ročník

Kľúčové slová: antikoncepcia, ochrana, sexuálny život teenagerov, tehotenstvo.

Abstrakt

V našej práci sme sa zaoberali používaním antikoncepčných tabletiiek a tým, akú „antikoncepciu“ používali ženy v dávnych dobách. Antikoncepčné tabletky sa skladajú z dvoch ženských hormónov estrogen a progesteron. Tieto dva hormóny zastavia ovuláciu (produkciu vajíčok) každý mesiac. Rozoberali sme sexuálny život mladých ľudí a spôsob, akým sa chránia pred otehotnením.

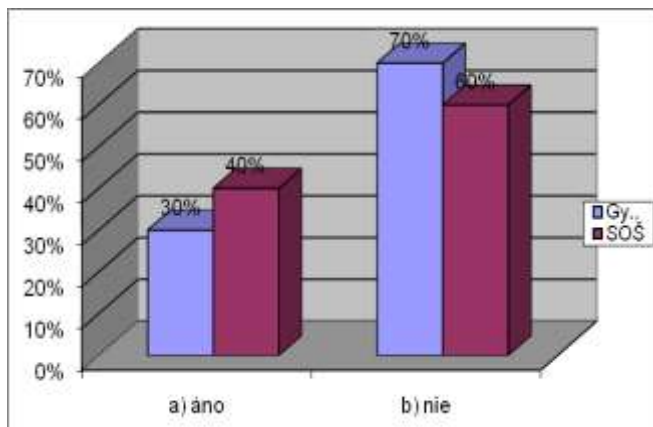
Key words: contraception, protection, sexual life teenager's, gravidity.

Abstact

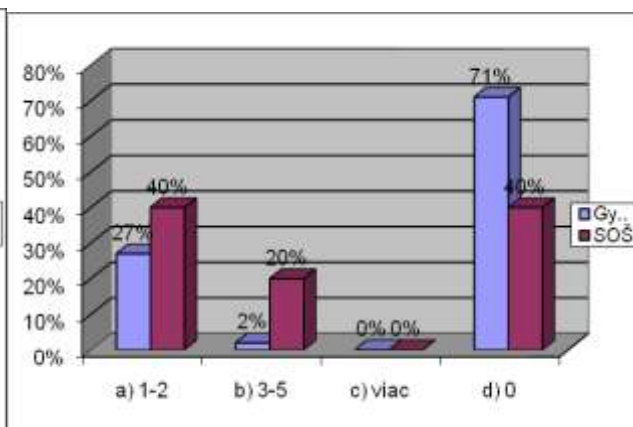
In this work we have dealt with using contraception pills and what „contraception“ women used long time ago. The Pill is a tablet containing two female hormones – an oestrogen and a progestogen. These two hormones stop you from ovulating (producing an egg) each month. We analyzed sexual life of young girls and a way how they are prevented before pregnancy.

Myslíme si, že problematike antikoncepcie a skorého sexuálneho života sa nevenuje dostatočná pozornosť. Považujeme to za veľký problém. Mladé dievčatá majú buď veľmi mylné informácie o hormonálnej antikoncepcii, alebo nemajú žiadne informácie. Príčinou tohto problému je fakt, že nekomunikujú so svojimi rodičmi a celkovo nerozmýšľajú nad nechránených sexom a následnými problémami, ktoré sú uvedené v našej práci. Hormonálna antikoncepcia je najspoľahlivejšia metóda pred nechceným tehotenstvom, no mladé dievčatá nesmú zabúdať, že ich nechráni pred pohlavnými chorobami. Používaním hormonálnej antikoncepcie by sa znížilo percento interrupcií a mladé dievčatá by mali o problém menej. Pri užívaní antikoncepcie sa musia dodržiavať určité pravidlá, ktoré ovplyvňujú ich účinok. Fajčenie a pitie alkoholu v kombinácii s hormonálnou antikoncepciou spôsobuje srdcovo-cievne ochorenia (trombóza) alebo cirhózu pečene. Účinok tabletiiek ovplyvňuje aj užívanie antibiotík, hnačka alebo zvracanie- vtedy je žena nechránená a môže otehotnieť, napriek tomu majú aj veľmi priaznivé účinky – zlepšenie menštruačného cyklu, zlepšenie pleti u dievčat, ktoré majú problémy s akné a pod. Ak by boli mladé dievčatá viac poučené o sexuálnom živote, nebolo by toľko potratov a odložených detí. Súčasťou našej práce je aj anketa, ktorú sme rozdali dievčatám na gymnáziu, ktorých bolo 44 a dievčatám na strednej odbornej škole v počte 20. Vek dievčat sa pohyboval v rozpätí od 15-18 rokov. Anketa pozostávala z 5 otázok. Jej výsledky sme uverejnili v našej práci. Niektoré odpovede nás zarazili, a práve preto by sme chceli zorganizovať prednášky ohľadom tejto problematiky a ďalej by sme sa chceli obrátiť na dospelých a poprosiť ich, aby viac komunikovali so svojimi deťmi a tak sa snažili napríklad predísť ich nechcenému tehotenstvu.

1. Mala si už pohlavný styk?

2. Koľko si mala sexuálnych partnerov?

Literatúra:

<http://www.antikonцепcia.com/>

<http://www.zdravie.sk>

Ilúzie na predaj

Lukáčiková Kristína, 3. ročník

Kľúčové slová: reklama, predaj, masmediálne kanály, podprahové vnímanie, spotrebiteľ

Abstrakt

Moja téma sa týka reklamy a písať o nej ma podnietilo najmä to, že sa s ňou všetci stretávame, každý ju poznáme a sprevádza nás na každom kroku, čiže nás do istej miery ovplyvňuje. Odvšadiaľ na nás útočí či už z televízie, rádia, novín, časopisov, z internetu alebo prípadne z billboardov umiestnených na hlavných cestných komunikáciách, a tým vplýva na človeka, ktorý sa musí neustále rozhodovať medzi viacerými možnosťami.

Keywords: advertising, marketing, mass media channels, subliminal perception, consumer

Abstract

My topic concerns the advertising and writing about it has prompted me in particular, that everyone meets with it, everyone knows it and it accompanies us at every step, it est it interacts us. It attacks to us everywhere, whether on television, radio, newspapers, and magazines or via the Internet or on billboards located on major roads. It affects the person who must constantly decide between several options.

Cieľom mojej práce bude priblížiť triky reklamných agentúr, ktoré nás každodenne chcú opantať svojimi produktmi a ponukami. Keďže som minulý rok rozoberala vplyvy reklamy na jednotlivé vekové kategórie (žiaci ZŠ, študenti SŠ a dospelé osoby) tentoraz svoju prácu obohatím a budem sa snažiť nájsť odpovede na to, či reklama vplýva na muža a ženu rozdielne. Teda zameraním bude porovnanie psychiky muža a ženy v reklamnej vnímavosti. Ďalej sa budem venovať kapitole, v ktorej budem rozoberať, prečo je väčšina reklám nudná, otravná a nanútená, ako by sa reklama mala robiť, aby otravná nebola, aby bola naopak pútavá, zábavná a originálna. Vďaka tomu sa pokúsím dospieť k názoru akou originalitou

vplývajú reklamy zvlášť na ženy a zvlášť na mužov. Tiež sa pokúsim zistiť, aké konkrétne produkty ich zaujmú alebo či ide len o originalitu a šikovnosť reklamných aranžérov.

Reklamou sa rozumie akákoľvek forma **priamej** alebo **nepriamej** propagácie tovaru a služby. Vo všeobecnosti platí, že reklama by mala byť **etická, vtipná, inteligentná**. Jej ďalšie náležitosti upravuje Zákon o reklame, ale aj ďalšie právne normy, najmä Zákon o vysielaní a retransmisii a Zákon o ochrane spotrebiteľa. Ich dodržiavanie sleduje aj Rada pre reklamu, na ktorú sa môže obrátiť ktokoľvek, ak má pocit, že konkrétna reklama prekročila hranicu etiky. Medzi hlavné ciele reklamy patria:

Tvorba silnej značky

Zvýšenie predaja

Posilnenie finančnej situácie

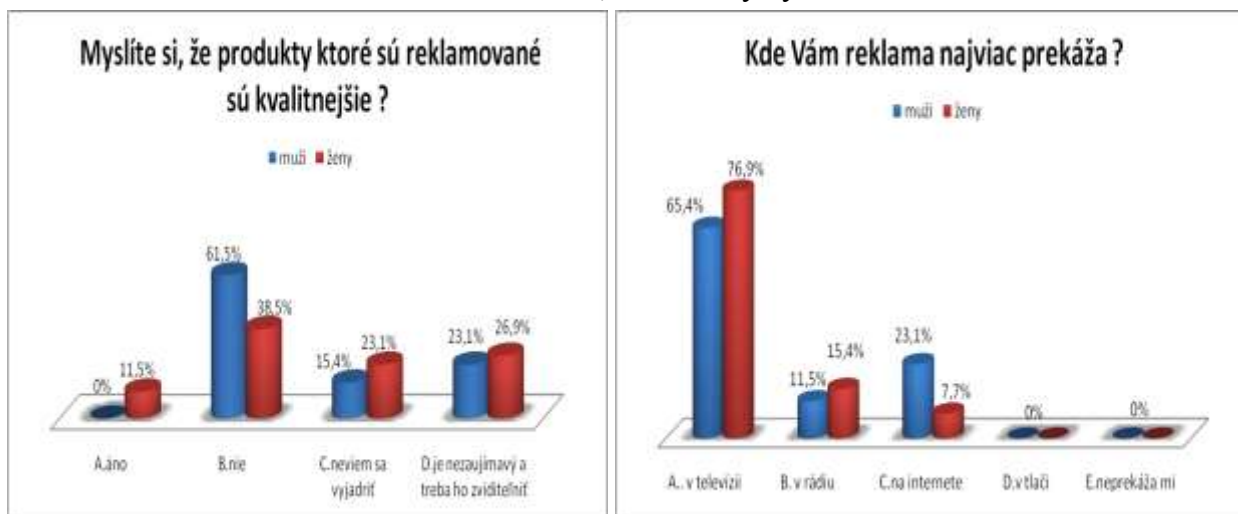
Vytváranie pozitívneho imidžu

Motivácia vlastných zákazníkov

Zvýšenie možnosti distribúcie

Výsledky každej reklamnej kampane treba dôsledne vyhodnotiť a zistiť, či priniesla svoj úžitok. Či reklama zabezpečila očakávanú predajnosť, návštevnosť a v prípade, že nie je to varovným signálom pre budúce plánovanie reklamných aktivít.

V dnešnej dobe je reklama nezanedbateľnou súčasťou podnikania. Bez nej je len máloktorý výrobok alebo služba predajný, preto reklamou sa treba zaoberať s podstatnou vážnosťou v každodennom rozhodovaní. Hovorí sa však, že kvalitný výrobok si reklamu robí sám!

Literatúra:

MICHNÍK, L.: Zahranický obchod: Reklama - jej úloha v zahraničnom obchode. Sprint, Bratislava, 1998. 656 s. ISBN 80-8884-31-8

PARDEL, T. a BOROŠ, J.: Základy všeobecnej psychológie: Cieľovosť správania. 1.vyd. Kníhtlačiareň Svornosť n. p., Bratislava 1975. 453 s. SPN 67-509-75

PŘÍHODA, V.: Ontogeneze lidské psychiky: Tabulka XXIX. 4.vyd. Státní pedagogické nakladatelství, Praha 1974. SPN 34-06-17

KYSELA Martin. Výhody online reklamy [online] Publikované 8.5.2008. Dostupné z <<http://televizia.joj.sk/reklama-web.html>>

Chémia rýchlo a ľahko

Mihálik Marián, 3. ročník

Kľúčové slová: chémia, pokusy, pracovný zošit, výučba

Abstrakt

Výučba chémie je vždy efektívnejšia používaním chemických pokusov. Pokusy sa v školách používajú len veľmi sporadicky, pretože veľa škôl nemá dostatočne vybavené laboratórium. Moju snahou bolo pozbierať zopár pokusov s domácimi prostriedkami. Následne som vypracoval pracovný list, ktorý tieto pokusy sprostredkováva jeho používateľom.

Keywords: chemistry, experiments, exercise book, teaching

Abstract

Teaching of chemistry is always more efficient with using of chemical experiments. Experiments are in school using only sporadically, because a lot of schools do not have properly equipped laboratory. My goal was to collect a few experiments with domestic resources. Subsequently, I developed an exercise book that mediates these experiments its users.

Chémia je jedným z predmetov, ktoré vychádzajú z experimentov. Jedným z hlavných dôvodov výberu práce bol môj záujem o chémiu, hlavne chemické pokusy. Keďže chemických pokusov je veľké množstvo bolo potrebné vybrať si konkrétny okruh pokusov, ktorým sa budem venovať. Po konzultácii s profesorkou chémie sme usúdili, že veľa škôl má rovnaký problém ako tá naša. Tým problémom bolo nekvalitne vybavené chemické laboratórium. Táto skutočnosť zásadne ovplyvňuje aj výučbu chémie nielen na našej škole. Vtedy sa mi vnukla myšlienka zozbierať chemické pokusy, ktoré by mohli učitelia chémie realizovať hocikedy a hocikde. Boli to pokusy, ktoré nevyžadovali žiadne zvláštne chemikálie. Pri týchto pokusoch sa využívali čisto domáce chemikálie aké sú napr. mlieko, potravinárske farbivo, ocot, sóda bikarbóna a pod. Keďže takéto pokusy sa v obyčajných školách nevyučujú, bolo dosť náročné zopár takýchto pokusov nájsť. Podarilo sa mi to najmä vďaka vysokoškolským učebným materiálom, ktoré mi poskytla študentka vysokej školy so zameraním na chémiu. Po vyhľadání vhodných pokusov som začal s ich realizáciou. Po zhotovení všetkých pokusov som začal s ich spisovaním, teda s prípravou pracovného zošita. Ten mal byť prínosný pre učiteľov chémie. Celý pracovný list obsahoval 17 chemických pokusov, ktoré sú realizovateľné len s bežne dostupnými chemikáliami v domácnosti. Každý pokus v pracovnom liste obsahuje: teóriu k pokus, pomôcky a chemikálie potrebné pre realizáciu pokusu, presný postup realizácie pokusu, pozorovanie (čo pozorujeme pri pokuse), poznámku (upozorňuje na deje prebiehajúce v pokuse) a medzipredmetové vzťahy (predmet v ktorom možno využiť vedomosti z daného pokusu). Po dokončení prototypu pracovného listu som ho ponúkol na korektúru učiteľom chémie s prosbou, aby sa k danej práci vyjadrili svoj osobný názor. Po týždni som sa pokračoval v konzultácii s učiteľmi chémie a vypočul som si ich osobné hodnotenie a prípadné pripomienky. Následne som opravil zopár chýb, ktoré mi učitelia vytkli alebo pridal zopár skutočností, ktoré mi boli prízvukované.

Láska online

Mihóková Michaela, 2. ročník

Pozn: žiačka so zrakovým postihnutím – vlastný výskum bez použitia odbornej literatúry

Kľúčové slová: Internet, sociálna sieť Pokec, vzťahy cez Internet, láska

Abstrakt

Cieľom mojej práce bolo odhaliť špinu, pokrytectvo a nekalé úmysly, číhajúce na sociálnych sieťach typu Pokec. Vytýčenej úlohe zodpovedali štyri pokusy, ktorými som svoje tvrdenie overila v praxi. Cieľovou skupinou boli najmä mladí ľudia, ktorým je táto sociálna sieť veľmi blízka. Nemala som v úmysle nikoho vyľakať, ale iba poukázať na odvrátenú tvár lásky prostredníctvom Internetu. Ak sa mi podarilo niekoho zachrániť od prípadného sklamania či depresie, viem, že moja práca mala zmysel.

Keywords: Internet, social net Pokec, relationships via the Internet, love

Abstract

The purpose of my work was detect dirt, masquerade and ulterior motives waiting on social networks like pokec. Outlined task matched 4 experiments, which my theory confirmed. I focused for young people, who keep in touch with social networks. I did not want to discourage them I only wanted to show them on another face of love on the internet. If I saved somebody from disappointment or from depress I know that I was successful.

V mojej stredoškolskej odbornej činnosti najväčšiu úlohu zohrali už spomínané štyri pokusy, odohrávajúci sa na sociálnej sieti zvanéj Pokec. Zámerom bolo zistiť, aký dlhý čas je potrebný na to, aby ste niekoho lapili do svojich sietí.

V prvom pokuse som si vytvorila profil romantičky a vytipovala si muža, ktorý sa mi zdal najvhodnejší. Komunikácia však zlyhala a tak som sa rozhodla počkať, kto napíše, nech osud sám rozhodne. A potom prišiel šok. Po rôznych mužoch, usilujúcich sa o moju priazeň mi napísal niekto, kto bol v minulosti mojím dobrým kamarátom. A vtedy som si uvedomila, že on je na ten pokus ako stvorený. Predstavila som sa ako 21 ročná Linda študujúca vo Viedni žurnalistiku, ale srdcom Petržalčanka. Práve som sa po 6 mesiacoch rozišla s priateľom, pretože sme si už nemali čo povedať. Všetko šlo ako po masle. Celé to umocňoval fakt, že on sám mal štvormesačný vzťah, ktorý sa mimochodom tiež začal na Pokeci. Po dvoch dňoch mi navrhol stretnutie, pretože my si vraj máme čo povedať. Keďže sa to celkom sľubne vyvíjalo rozhodla som sa na istý čas odmlčať, aby som vyskúšala ako to vlastne so mnou myslí. Misia bola napokon úspešná, pretože po prihlásení a po prvých rp-čkach (krátke správy ako rýchla pošta) bol priam v siedmom nebi. Stačí ak zacytujem jeho vlastné slová: Mám pocit, že ťa poznám už celý život. Zvláštne ale je, že keď som sa odmlčala úplne, nezval sa už ani on.

Hlavnú úlohu druhého pokusu zohrala 27 ročná predavačka Monika z Trnavy – Lindin pravý opak. Môj vyvolený na seba nenechal dlho čakať a po úvodných predstavovacích frázach, ktoré si samozrejme neodpustil, veď tie predsa káže sama slušnosť, išiel rovno na vec. Nazýval ma rôznymi prezývkami ako láska, pusinka a miláčik no skrátka bol zo mňa na mäkko. Ó pardón vlastne nie zo mňa, ale z fotky Angeliny Jolie, ktorú som mu podstrčila. A ako to už v tej láske chodí nevyhla som sa ani žiarlivostným scénam. Ako sa to hovorí? Ach áno, láska nehádaná nie je milovaná. A nakoniec prišlo vyvrcholenie v podobe ohromujúceho vyznania. Napísal: Milujem ťa. Veru tak láska je naozaj slepá. Tej vôbec

neprekáža krátkosť času, ktorá bola v tomto prípade naozaj krátka, celé to totiž trvalo iba dva dni. A láske vôbec neprekáža, ak o vás vaša polovička nič nevie okrem vášho mena a veku. Hoci bol tento môj druhý nádejný nápadník výrazne odlišný od toho prvého v jednom sa zhodli. Keď som nenapísala ja, neozvali sa ani oni. A to mi povedal, že ma ľúbi! Nuž ale ktovie, možno na mňa stále spomína a trúchli za našou nenaplnenou láskou...

V treťom a štvrtom pokuse sa zo mňa stal muž. Najskôr romantik Braňo, ktorý bol typický predstaviteľ mužského osadenstva. Žiadny drsňák, ani kockáč, ani ťuťko. No jednoducho muž, po ktorom každá žena túži. No povedzme si to otvorene kto by odolal takému mužovi, ak by mal navyše tvár Bena Afleka. Rozhodne som nenechala chladnou žiadnu ženu, no najviac jednu 16 ročnú dievčinku, ktorej stačilo iba 30 minút, aby si uvedomila, že som ten, na koho čakala. No a keďže si svojou láskou ku mne bola naozaj istá, presviedčala ma, že vekový rozdiel, ktorý medzi nami bol v podobe 8 rokov predsa nemôže brániť k šťastiu ani jednému z nás. Zatiaľ čo pri prechádzajúcich pokusoch som sa vždy prestala ozývať preto, aby som zistila nakoľko sú zo mňa moji chlapi pobláznení, v tomto prípade som to urobila s ohľadom na jej vek a na fakt, že jej vlastné slová hoci nepriamo mi potvrdili, že slečna patrí medzi tie zakomplexované sivé myšky, ktoré majú deficit skutočných reálnych vzťahov, a preto majú neustálu potrebu si ich nahrádzať prostredníctvom sociálnych sietí.

A napokon tu máme štvrtý pokus, v ktorom sa zo mňa stal obávaný drsňák a navyše lámač ženských srdc Martin. Nakoľko sa mi zdalo, že každej žene ide iba o peniaze, rozhodol som sa užívať si život len tak bez citov a teda nápadníčiek som mal viac než dosť. Ved' aby aj nie s tvárou Brada Pitta. Tento pokus ma zo všetkých najviac vystrašil a zároveň aj pobavil. Moja ctiteľka bola zrelá tridsiatnička tiež sklamaná, ktorá napriek tomu, že vedela, aký je môj vzťah k ženám, mi začala prejavovať svoje sympatie. Najskôr len tak trochu tajomne, ale neskôr narovinu bez akýchkoľvek zábran. Zašla až tak ďaleko, že sa vybrala za špiritistkou, aby jej povedala ako na tom so mnou je. Dozvedela sa, že síce stojím za to, pretože som vraj dobrý chlap, ale niečo pred ňou tajím a to ju teda rozzúrilo až natoľko, že zo sivej myši sa stala hotová zombie. Jasná ved' koho by nenaštvalo, že chlap, ktorého ľúbite a ktorý vám povedal, že o vás nemá záujem a nikdy nebude a ktorý vám zakázal ísť za špiritistkou vám niečo tají? Ako som už spomínala, vystrašilo ma to, a preto som sa odmlčala a nick (účet pod menom Martin) úplne zrušila. Všetky moje pokusy ma okrem šokujúceho zistenia, že som naozaj dobrý zvädzač, ma utvrdila v absurdite lásky online.

Viem, že ešte dávno pred výtvarnými technikami a vymoženosťami internetu zlyhávali priateľstvá, partnerské spoluzitá a láska. Doba sa síce mení, ale nie ľudia. Stále boli sú a budú tí, ktorí idú do nového vzťahu s celým srdcom a dôverou. No na druhej strane sú tu tí, ktorí sú egoistickí, prelietaví a tiež tí, ktorí si pridávajú nové čiarky do svojich dlhých zoznamov. A tí naozaj nemajú problémy experimentovať s ľudskými citmi. Cieľom tejto práce nebolo niekoho odradiť od internetu, ale poukázať na to, že má aj túto tienistú stránku. Nikdy nevieme, kto sa skrýva za profilom dotyčnej osoby a aké má úmysly. Vždy sa dá zabrániť ďalšej obeti, akou bola nepochybne aj Monika Šmidtová, ktorú jej láska z facebooku pripravila o život. Je neskoro niekoho obviňovať, či ukazovať prstom, ak sa sklameš sama. Jedno staré porekadlo hovorí: dôveruj, ale preveruj. Tá pravá láska, či pán dokonalý si ťa nájde. Niet sa kam ponáhľať, ved' život je krátky a žijeme ho len raz.

Dieťa z neúplnej rodiny v školskom prostredí

Mišurová Karina, 2. ročník

Kľúčové slová: rodina, život detí, rodičia, problémy, psychické problémy, škola
Abstrakt

V našej práci sme sa zaoberali problémami detí, ktoré vyplývajú z neúplnosti rodín. Je to veľmi častý problém dnešnej doby. Naším cieľom je poukázať na dôležitosť rodiny a dobrú výchovu detí, na sociálne a spoločenské zaradenie dieťaťa do života. Nato, že úplnú rodinu potrebujú všetci a dieťa z neúplnej rodiny nie je horšie ako to z úplnej rodiny.

Keywords: family, life of children, parents, psychical problems, school

Abstract

In our work we solved problems of children that result from incomplete families. It is a constant problem. Our aim is showing the importance of family and good care about children and their placement in the society. Everyone needs completing family and a child from incomplete family is not worse than a child from complete family.

Mali by sme si všetci uvedomiť, aká je pre nás rodina v dnešnom uponáhľanom svete dôležitá a hlavne akú dôležitú úlohu zohráva pri narodení nového jedinca. Existuje mnoho autorov, ktorí sa touto problematikou zaoberajú. A preto aj my svojím záujmom by sme sa mali snažiť poodhaliť čo najviac z tejto ešte stále úplne neodhalenej témy. Keď sa narodí malé dieťa, tak sa predpokladá, že bude vyrastať v dobrej rodine. Väčšinou to aj tak je. Dieťa prechádza rôznymi obdobiami svojho života, kde naberá rôzne skúsenosti a formuje si svoju osobnosť. Ak má dieťa v živote problémy, hlavne vo veku dospievania, môže sa to značne podpísať na vývoji jeho osobnosti. Existuje mnoho definícií rodiny. Tou najrozšírenejšou je označovanie rodiny za základnú bunku spoločnosti, ktorá pomáha svojim členom vytvárať vlastnú identitu a zároveň formuje podmienky na ich integráciu do spoločnosti. Rodina je prostredie, kde sa najľahšie a najspôhlivejšie stáva z dieťaťa spoločenský a tvorivý človek. Počas historického vývoja prešla rodina niekoľkými formami, od pokrvného príbuzenstva, cez párové - polygamné formy, až po monogamný typ matriarchát, patriarchát. Rodina plní viaceré funkcie voči svojim členom i spoločnosti.

1. Biologicko-reprodukčná funkcia: Spočíva v zaisťovaní biologického trvania spoločnosti a v odovzdávaní biologických vlastností. K poruchám tejto funkcie možno zaradiť bezdetnosť, neplánované rodičovstvo, ale aj mnohodetnosť, pri ktorej nie sú rodičia schopní dostatočne sa postarať o zabezpečenie svojich detí. Patria sem aj predčasné tehotenstvá nedospelých matiek a rodičovstvo u sociálne nezrelých alebo psychicky narušených rodičov.

2. Ekonomická funkcia. Predstavuje zabezpečovanie základných životných potrieb rodiny. Poruchy tejto funkcie sa prejavujú v hmotnom nedostatku a neschopnosti rodiny zabezpečiť základné životné potreby jej členov, čo je v súčasnosti dôsledkom nezamestnanosti.

3. Socializačno-výchovná funkcia. Možno ju označiť za najdôležitejšiu funkciu. Rodičia sú pre deti prvé výchovné vzory. Táto funkcia nie je splnená, keď sa rodičia nemôžu, nechcú, či nedokážu náležite postarať o dieťa.

4. Emocionálna funkcia. Kladné citové vzťahy v rodine sú dôležitým predpokladom rozvoja vlastnej emocionality dieťaťa. Keď tento emocionálny podklad chýba, nastáva citová deprivácia a frustrácia.

5. Ochranná funkcia. Spočíva v ochrane zdravia detí, ale aj v ich ochrane pred sociálno-patologickými javmi.

Neúplná rodina je rodina s jedným rodičom. Predstavuje stále častejší rodinný typ. Jedná sa o rodiny vzniknuté rozvodom, rozchodom, ovdovením, adopciou dieťaťa osamelou ženou alebo pôrodom dieťaťa mimo manželstva .

1. Rodina osamelej matky
2. Slobodné matky
3. Rozvedené matky
4. Dobrovoľne rozvedené matky
5. Rodina osamelého otca

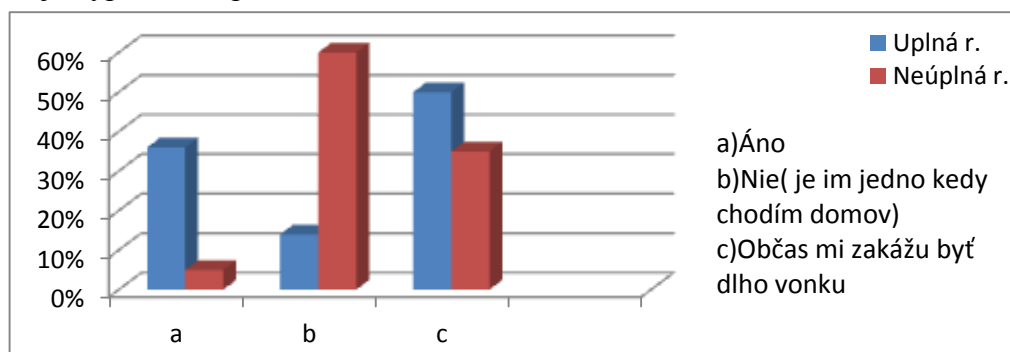
Škola je prostredie, kde sa zvlášť výrazne začínajú prejavovať sociálne vlastnosti dieťaťa. Tu sa dieťa učí základným povinnostiam, vzťahu k spolužiakom i učiteľom. Dieťa sa dostáva do situácie, keď samo, bez rodičov, je postavené do sveta práce a povinností, keď stojí pred nutnosťou obstať v školskom kolektíve a docieľiť úspechy. Možno ešte dodať, že neúplná rodina môže niekedy plniť funkcie lepšie ako rodina úplná, zaťažená hlbokými vnútornými konfliktami.

Súčasťou našej práce bola aj anketa, ktorú sme rozdali 25 deťom z úplnej rodiny a 25 deťom z neúplnej rodiny. Anketa pozostávala z piatich otázok. Postavili sme si hypotézy a vyhodnotili anketu.

Otázka. Máš skrátené vychádzky keď chodíš do školy?

HYPOTÉZA: Deti z neúplných rodín budú mať menej obmedzené vychádzky.

Moja hypotéza sa potvrdila.

Literatúra:

Balharová, J. - Šporcová, I.: Role otca při utváření sociálních vlastností dítěte. In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa. Roč. 37, 2002, č.1.

Drtilová, J. - Kouklík, F.: Odlišné dítě. Praha : Vyšehrad, 2001.

Hroncová, J. - Hudecová, A. - Matulajová, T.: Sociálna pedagogika a sociálna práca. Banská Bystrica : 2000.

Matějček, Z.: Rodiče a děti. Praha : Avicenum, 1986.

Matoušek, O.: Rodina jako instituce a vztahová síť. Praha : Sociologické nakladatelství, 1993.

Sobotková, I.: Psychologie rodiny. Praha : Portál, 2001.

Intervencia nevedomých obsahov počas obdobia krízy a jej stopy v umení

Ondrejková Marta, 3. ročník

Pozn.: Autorka získala druhé miesto na krajskom kole SOČ v odbore Teória kultúry, umenie, umelecká a odevná tvorba a zúčastnila sa celoslovenského kola SOČ bez bodového umiestnenia.

Kľúčové slová: nevedomie – proces umeleckej tvorby – odraz psychiky - integrácia osobnosti

Abstrakt

Je objektívnym faktom, že v každom jedincovi pôsobí psychický faktor vymykajúci sa vedomej vôli. Je schopný subjektu vnuknúť mimoriadne predstavy, spôsobiť nevítané nálady a afekty. Týmto faktorom je ľudské nevedomie. Jeho stopami v umení som sa rozhodla zaoberať najmä preto, že sú najlepšie pozorovateľné, pretože sú zhmotnené v dielach rôzneho charakteru. Dôvodom, prečo som zlúčila tieto dve oblasti (psychológiu a umenie), je možnosť ďalšieho rozvoja osobnosti predovšetkým tvorcu, ale aj diváka, prostredníctvom prijatia a pochopenia nevedomých materiálov, zobrazovaných v umeleckej tvorbe.

Key words: unconscious – creative process – reflection of the psyche - integration of personality

Abstract

It is an objective fact that every person is affected by psychological factor which is outside of conscious control. It is able to cause special ideas or unwelcome moods and affects. This factor is human unconscious. I decided to study its marks because it is easy to watch them when they are materialized in many kinds of art. The reason why I fused these two fields (psychology and art) is possibility of personal development of creator or also spectator. The key is to accept unconscious materials reflected in artistic creation.

Praktická časť práce je založená na zmonitorovaní priebehu umeleckej tvorby, vzťahu umelca k svojmu dielu a výslednému dielu. Tieto informácie boli získané prostredníctvom anketových formulárov. Prieskumu sa zúčastnilo 80 respondentov vo veku 15 – 63 rokov. Väčšinou šlo o študentov a vyučujúcich na umeleckých školách. Z odpovedí sa podarilo objasniť priebeh umeleckej tvorby aspoň čiastočne.

Inšpirácia prichádza vo väčšine prípadov sama, v podobe vynárajúcich sa obrazov a predstáv. Ich zdrojom je psychické pozadie vedomých procesov vo forme pocitov a emócií. Vždy závisí od umelca či tieto námety zobrazí tak, ako prichádzajú alebo ich upravuje. Najtvorivejším obdobím je kríza. Tvorca má priestor zamerať sa na svoje vnútro. Energia z vedomia sa presúva do nevedomia, kde spontánne aktivuje jeho obsahy. Cieľom je identifikovať obranné mechanizmy, ktoré udržujú stabilitu psychiky, no zároveň ju aj obmedzujú. Umenie je špecifické tým, že dokáže prostredníctvom symbolov obsiahnuť najväčšie vnútorné rozpory. Jeho liečivý účinok spočíva v možnosti abreakcie a možnosti uvidieť a pochopiť, čo robíme nesprávne. Proces nadobudnutia vlastnej individuality a novej stability spočíva v asimilácii nevedomých obsahov, ktoré predstavujú často nepríjemnú pravdu. Ich integráciou do pôvodnej štruktúry psychiky, vzniká slobodnejšia osobnosť s novým pohľadom na svet. Integrácia osobnosti predstavuje dopĺňanie jej nevedomenými aspektmi, nie úplné nahradenie vedomia.

Daná problematika nezahŕňa iba umelcov či duševne chorých. Týka sa každého, kto je schopný vnímať rezervy, skryté vo svojich možnostiach. Základom je vedieť prijať a pochopiť signály prichádzajúce z nevedomia.

Literatúra:

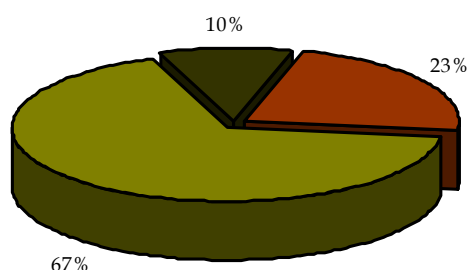
Aimé, Angel: Jung: Vášň toho druhého. Brno: Levné knihy, 2009. 65 s. ISBN 978-80-7309-650-2

C.G. Jung: Výbor z díla II.: Archetypy a nevedomie. Brno: Nakladatelství Tomáše Janečka, 1998. 440 s. 80-85880-16-4

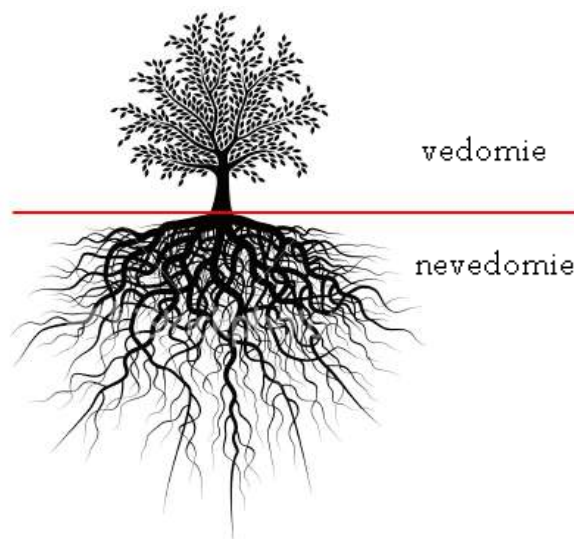
Kast, Verena: Krize a tvořivý přístup k ní: Typy životných krizí, jejich dynamika a možnosti krizové intervence. Praha: Portál, 2000. 167 s. ISBN 80-7178-365-X

Sauret, Marie-Jean: Freud a nevedomie. Brno: Levné knihy, 2006. 66 s. ISBN 80-7309-330-8

B.2.4 Uvedomelosť procesu tvorby

- celý proces tvorby je vedomý
- proces tvorby je nevedomý
- proces začína v podvedomí, myšlienka sa iba dotvára vedome

Šperk- ozdoba alebo zbytočnosť?

Peterková Lenka, 3. ročník

Kľúčové slová: šperk, história šperku, techniky výroby šperku, vlastná tvorba

Abstrakt

V našej práci sme sa zamerali na šperk. Okrem stručnej histórie šperku, sme v našej práci spomenuli aj niektoré z najstarších techník výroby šperku používaných aj na území dnešného Slovenska. Šperk vznikne až po tom, čo ho niekto vymyslí a navrhne, preto v našej práci nesmú chýbať najznámejší návrhári šperkov z prelomu 19. a 20. storočia. Na záver sa v práci venujeme vlastnej tvorbe šperkov a ich navrhovaniu.

Keywords: jewellery, history of jewellery, techniques of production of jewellery, my creation

Abstract

In our work we focused on the jewel. In addition to a brief history of jewel in our work we have mentioned some of the oldest techniques used in jewellery manufacturing and the territory of Slovakia. Jewel will arise only after someone invents and proposes it, therefore, in our work may not be missing the most famous jewellery designers from the turn of the 19th and 20th century. Finally, the dissertation deals with own creation and design of jewels.

Šperk je súčasťou ľudského bytia už od nepamäti a sprevádza človeka celým jeho životom. A nielen životom. V minulosti sa verilo, že osobné veci človeka, ktoré užíval za života by ho mali sprevádzať aj v posmrtnom živote, preto archeológovia okrem predmetov dennej potreby nachádzajú v kostrových hrobách množstvo šperkov alebo ich častí. Šperk prešiel rôznymi obdobiami a vývojom, a preto je jeho história aspoň tak bohatá a zaujímavá ako história niektorej z krajín sveta. Preto sme sa v našej práci venovali histórii. Zamerali sme sa nepriamo porovnanie dvoch nezávislých kultúr. Tou prvou bola kultúra šperku Veľkej Moravy aj pretože, že Veľká Morava sa z veľkej časti nachádzala na území Slovenska. Druhou kultúrou bola kultúra egyptského šperku. S týmito témami súvisia aj techniky. Aby sme nadviazali na históriu venovali sme sa v nej najstarším technikám ako sú: filigrán, cizelovanie a glyptika, ktoré sa dnes využívajú hlavne v umeleckom šperku. V práci si uvedomujeme aj to, že šperky musia mať svojich určitých tvorcov a teda aj ľudí čo ich navrhnú. V minulosti vykonávali toto remeslo predovšetkým muži a často sa dedilo z generácie na generáciu, teda z otca na syna. V našej práci sme spomenuli dve najvýraznejšie osoby z prelomov 19. a 20. storočia veľmi odlišných vo svojej tvorbe. Prvým bol francúzsky secesný umelec René Lalique, ktorý sa stal synonymom pre secesný šperk a bol bezpochyby najvýraznejšou osobnosťou umeleckého šperku na prelome 19. a 20. storočia. Dodnes je považovaný za jedného z najväčších zlatníckych umelcov v dejinách zlatníctva. Jeho konkurentom sa stal ruský klenotník nemeckého pôvodu Peter Carl Fabergé, ktorý stal známy najmä pre svoje farebné vajčička vyrábané pre ruskú cársku rodinu. Predposlednou kapitolou našej práce bola vlastná tvorba. V tejto časti sme predstavili náš vlastný vývoj vo výrobe šperku. Od toho ako sme sa k tomu dostali až po súčasnosť, našu inšpiráciu a podnety. Na záver celej práce sme si zostavili anketu z ôsmich otázok. Anketu som si rozdelila na tri skupiny chlapcov, dievčatá a dospelých. Bola to iba malá vzorka z môjho okolia, preto bolo v každej skupine iba 13 respondentov.

1. Čo pre vás znamená šperk?

- Pre chlapcov neznamená šperk nič výnimočné
- Pre dievčatá je to nevyhnutný módnny doplnok
- Podľa dospelých by mal vystihnúť ich osobu a pocity

2. Akú hodnotu má pre vás šperk?

Všetky tri skupiny sa zhodli v tom, že je to najmä umelecká funkcia.

3. Z akých materiálov preferujete šperky

Tu bola opäť zhoda. Takmer všetci by si zvolili kov a drahé kamene no dospelý aj prírodné materiály.

4. Ak by ste mali možnosť vybrať si pri kúpe šperku, ktorú z možností by ste si zvolili?

- 1.) chlapci šperkára- umelca
- 2.) dievčatá známu módnou značku
- 3.) dospelý šperkára- remeselníka

5. Vnímal šperk aj z hľadiska histórie a symbolických významov?

Ako si môžete všimnúť na týchto grafoch, je tam rozdiel iba pár percent. Keď som ich počítala na čísla, vždy to bol rozdiel iba jedného hlasu. U chlapcov o jeden hlas prevažovalo nie a u dievčat to zas bolo naopak. U dospelých je vidieť väčší záujem o symboliku a históriu šperkov.

6. Ktorý zo šperkov najradšej nosíte?

Chlapci najradšej nosia náhrdelník, alebo retiazku a podľa toho čo uviedli do odpovedí iné sú to aj rôzne šnúrky na ruke. Dievčatá tiež najčastejšie nosia retiazky, ale aj náušnice. U dospelých malo jednoznačne na vrh prsteň.

7. Na aké príležitosti nosíte šperk?

Najviac percent od všetkých respondentov získala odpoveď stále. No niektorí z dospelých si dajú výraznejší šperk iba na slávnostné príležitosti

8. Skúste čo najživšie a najvýstižnejšie opísať (alebo nakresliť) ako by mal vyzerat' váš ideálny šperk (tvar, farba, materiál, iné....).

Pretože mohli na túto otázku aj kresliť v prílohe uvádzam niektoré z nákresov.

Popisy šperkov sa líšili v závislosti od kategórie, v ktorej bola odpoveď vyplňaná. U dospelých to bolo: tvar- niečo jednoduché, výraznejšie, oblé alebo kvety, motýle. Farba- buď typická pánska alebo modrá, hnedá no nie výrazná, prírodné farby kombinované s ružovou alebo jej odtiene. Materiál- kov, striebro, zlato, prírodné materiály ako drevo, výrazne kamienky. Okrem toho by to mala byť luxusnejšia bižutéria alebo by mal byť v šperku zabudovaný erb alebo monogram alebo symbolické zviera, kvet, nejaký nápis, ktorý ma pre nositeľa hodnotu, motto a pod.

U dievčat a chlapcov boli názory skoro podobné. Tvar- mohutný, ostré tvary ale práve naopak niečo jemné, nie príliš veľké, nekomplikované. Farba- čierna, strieborná, zlatá, biela, trblietavá. Materiál- striebro, zlato, biele zlato kombinované s rôznymi diamantmi alebo drahými kameňmi rôznych tvarov a veľkosti. Iní si svoj ideálny šperk predstavovali ako niečo veľmi originálne, čo ohúri, očarí a upúta pozornosť. Mnohí z respondentov svoj ideálny šperk nemajú alebo nad niečím takým nikdy neuvažovali.

Táto práca sa pre nás stala veľmi podnetnou a tvorbe šperku sa chceme venovať nadej vo väčšej miere.

Literatúra:

Vilimkova, M.: Egyptské klenotníctvi“ Počátky. 1. Vyd. Praha: Artia, 1969, str. 9

Kolektív autorov: Slovník antickej kultúry. 1. vyd. Praha: Svoboda, 1974. ISBN 25-119-74

Obrázok 1. René Lalique

Obrázok 2. Náušnice z filigranového drôťiku

História vinohradníctva a vinárstva na území dnešného Vrbového

Sabo Jozef, 2. ročník

Kľúčové slová: víno, hrozno, rodina Herzogovcov, gastronómia

Abstrakt

V našej práci sme sa snažili oboznámiť mladých ľudí s vínom ako produktom z hrozna určitej farby, vône a chuti. Snažili sme sa získať informácie o rodine Herzogovcov, ktorá dorábala víno pre rakúsky cisársky dvor. Prišli sme nato, že v okolí Vrbového sa už od dávna vyrábalo nemalé množstvo vína. Venovali sme sa aj vínu a gastronómií a podávaniu vína v reštauráciách.

Keywords: wine, grape, Herzog's family, gastronomy

Abstract

In our work we tried to introduce young people wine not only as alcohol but as a product which is made of grape which has its own colour, aroma and taste. Then we tried to find some information about Herzog's family, which made wine for Austrian imperial court. Then we found out, that in surroundings Vrbové it was made large quantity of wine. We devoted to wine and gastronomy in restaurant.

Popri produkcii obilia bola vo Vrbovom rozšírená aj produkcia vína. Napríklad v roku 1551 sa v mestečku uvádza produkcia vína 642 okovov (1okov = 54,3 litra) vína, v roku 1552-1157 okovov vína a v roku 1600 produkcia len 533 okovov vína. Po roku roku 1860 nastal všeobecný úpadok západoslovenského vinohradníctva. Bolo to následkom tuhých mrazov, hroznovej plesne, ale aj fyloxéry a peronospóry viniča.

Medzi historicky pomerne významných výrobcov vína sa určite zaraďuje Philip Herzog, ktorý vyrábala víno pre rakúsko-uhorský cisársky dvor. Cisár Franz Jozef si natoľko cenil jeho víno, že sa rozhodol Philipovi udeliť titul baróna. Počas druhej svetovej vojny Philipov vnuk Eugen chránil svoju rodinu pred nacistami ukrývaním sa po Slovensku. Po skončení vojny sa vynoril spoza falošnej steny v kôlni svojho odvážneho kresťanského priateľa, aby obnovil rodinné vinárske závody. No o tri roky neskôr, novo nastolený komunistický režim v Československu vyhnal rodinu Herzogovcov zo svojho domova nadobro. Eugen so svojimi synmi sa aj v zahraničí venovali vinárstvu. Dnes vyrába vína najvyššej kvality vo vlastnom vinárstve v meste Oxnard, na juhu Santa Barbary v U.S.A.

Pri degustácii sa používa 100 bodový hodnotiaci lístok. Degustátorovi sa prinesie vzorka iba s číslom, prípadne názvom odrody a on na základe farby určuje jej čírosť, vzhľad, pri vône hodnotí jej intenzitu, jemnosť a kvalitu no a pri chuti sa hodnotí jej intenzita, jemnosť, kvalita a perzistencia.

Odkedy sa víno oceňuje aj v závislosti od typu pohára, v ktorom sa podáva, má osobitný význam aj voľba pohára. Pohár by mal byť z tenkého a jemného skla, priehľadný a bezfarebný. Len tak môže byť správne ohodnotená farba vína. Ústie pohára by malo byť dostatočne úzke, aby zabraňovalo úniku arómy vína. Pohár by mal byť dostatočne objemný (200ml), aby po naplnení víno siahalo do jednej tretiny jeho kapacity. Víno ma dosiahnuť ideálnu servírovaciu teplotu postupne bez náhlych zmien. Ak je na spodku fľaše usadenina môže sa víno dekantovať - teda oddeliť víno od usadenín. Poradie podávania vín je

nasledovné: najskôr sa podávajú biele potom ružové a červené, sladké a likérové vína, suché polosladké a sladké, podľa veku: mladé, staré, barikové, najprv nižšia kvalita potom vyššia.

Literatúra:

<http://www.herzogwinecellars.com/history.php>

Bujan J., Artajona, Víno a Gastronómia Rubes Editorial, 2001, Barcelona ISN: 84-497-0062-0

Životné prostredie v Dubovanoch

Strečanská Barbora, 3. ročník

Kľúčové slová: životné prostredie, znečisťovanie životného prostredia, priemyselná výroba, odpad, doprava, Dubovany, zvieratá, rastliny, voda, pôda, vzduch, slnko.

Abstrakt

Životné prostredie je tvorené z vody, vzduchu, pôdy a organizmov. Znečistenie životného prostredia patrí ku globálnym problémom. Voda, pôda a vzduch sú nenahraditeľnou zložkou životného prostredia. Človek znečisťuje životné prostredie buď priamo, alebo nepriamo. Najväčšou hrozbou pre životné prostredie je priemyselná výroba, poľnohospodárstvo, odpad a doprava. Znečistenie sa prejavuje zmenou fyzikálnych vlastností, zmenou chemického zloženia a zmenou biologických vlastností. Tieto problémy som aplikovala na životné prostredie v mojej dedine Dubovany, kde nie sú ešte tieto problémy také rozsiahle, ale sme na najlepšej ceste k tomu, aby sme ich dosiahli. Ignorovanie a znečisťovanie životného prostredia našej obce patrí ku každodennej činnosti našich obyvateľov. Táto práca neslúži len pre obyvateľov Dubovian, ale aj pre ostatných ľudí, aby si uvedomili, že stačí tak málo, aby zlepšili sebe aj ostatným ľuďom, ale aj zvieratám či rastlinám život, ktoré potrebujú na vyrábanie kyslíka alebo ako aj potravu. Nato aby vyrobili kyslík treba vodu, pôdu, vzduch a slnko. Tak ich neznečisťujme, ale chráňme si ich.

Keywords: environment, environmental pollution, industrial production, waste, transport, Dubovany, animals, plants, water, soil, air, sun.

Abstract

Environment is made up of water, air, soil and organisms. Environmental pollution is one of the global problems. Water, soil and air are indispensable components of the environment. Human pollutes the environment, either directly or indirectly. The biggest threat to the environment is industrial production, agriculture, waste and transport. Pollution is manifested by change in physical properties, change the chemical composition and change in biological properties. These problems, I applied to the environment in my village Dubovany where there are still problems such as extensive, but we are on track to ensure that we achieve them. Ignoring environmental pollution and our community is among the daily activities of our citizens. This work serves not only for residents Dubovian, but also for other people to realize that just as little to improve themselves and rest of their people, but also animal or plant life, the need for producing oxygen and food as well. For producing the oxygen is necessary water, soil, air and sun. So not contaminate but protect them.

Epigenetika

Šusterová Dominika, 3. ročník

Kľúčové slová: Epigenetika, veda, genotyp, fenotyp, hladomor, schizofrénia, genetika

Abstrakt

Vďaka epigenetike ako novej vednej disciplíne sa ľudstvo stretáva s úplne novými poznatkami v oblasti genetiky a biológie, no kvôli tomuto pomerne novému vednému odboru sa však s niektorými doteraz platnými názormi zrejme i rozlúči. Epigenetika hovorí aj o tom, že aktivita mnohých génov nie je pevne stanovená a dá sa ovplyvňovať. Človek môže svoje gény zapínať a vypínať podľa toho, ako žije a aké má návyky. Týka sa to napríklad zdravotnej oblasti. "Získané znaky" sa dokonca môžu prenášať aj na ďalšie generácie.

Keywords: Epigenetic, science, genotype, phenotype, famine, schizophrenia, genetic

Abstract

Thanks to epigenetic as a new scientific discipline that humanity faces completely new findings in genetics and biology, but because of this relatively new discipline, however, with some previously existing views and probably to say goodbye. Epigenetic also suggests that the activity of many genes is not fixed and can be influenced. One can our genes on and off depending on how he lives and what has habits. Examples include health field. „Acquired characters“ can even be transmitted to future generations.

Epigenetici, ako sa vedcom, ktorí sa touto vedou zaoberajú, neskúmajú poradie stavebných prvkov DNA, ako bežní genetici. Zaujímajú sa viac o iné faktory, sústredené okolo genómu, o zvláštne biomolekuly, epigenetické zložky ako sú tzv. históny. Epigeneticky aktívne molekuly vstupujú do akcie ako sprostredkovatelia medzi vonkajším svetom a genómom. Keď sa látky ako sú metylové skupiny prichytia na genóme, určité gény sa deaktivujú. Človek aktivitu týchto zložiek môže ovplyvňovať každodennými zvykmi, stravovaním, správaním alebo inými.

Nové objavy otriasajú doterajšími poznatkami o genetike. Spochybňujú to, čo sa všeobecne predpokladalo, že za všetkým je pevne stanovená "všemocná" DNA, ktorá zodpovedá za ľudskú osobnosť, zdravotné riziká a pod. Spochybňuje aj to, čo si niektorí mysleli, že genetický kód nás programuje na násilie a kriminálne správanie. Nejedna osoba si myslí, že sama nedokáže zmeniť svoj život. Opak je však pravdou.

Nemecký boxer Armin Ed-Du-Ko sa stal jedným z najviac využívaných plemenníkov svojho plemena svojej doby a svedčí o tom aj počet jeho narodených šteniatok. V približne v jedenástich rokoch dostal porážku no veľmi rýchlo sa z nej zotavil a tak sa Ing. Kostečka rozhodol pre jeho opätovné využitie. Na rozdiel od početných vrhov, ktoré Armin dával predtým, sa mu narodili iba štyri šteniatka. Vyzerali úplne inak ako bežné šteniatka tohto plemena a nemali ani poriadne vyvinutý sací reflex. I keď u psov sa s termínom mentálne retardovaný nestretávame, používa pán Ing. Kostečka na šteniatka z tohto vrhu presne toto pomenovanie. Ak ľudia, ktorí sú postihnutí žijú kratšie v porovnaní s tými, ktorí sú zdraví, u psov to platí niekoľkonásobne viac. Tieto šteniatka začali zomierať na 8. týždeň života a ani jedno sa nedožilo troch mesiacov.

Tí, ktorí sa venujú dedičnosti, veľmi neradi pripúšťajú možnosť takejto náhlejšej zmeny dedičných vlastností na základe aktuálneho zdravotného stavu jedinca. Iste by sa mohli

hľadať pre uvedený príklad rôzne vysvetlenia, avšak mnohí chovatelia vyslovujú úvahu o tom, že opisované môže mať epigenetický charakter.

Králik domáci je z pohľadu mendelizmu považovaný za ideálne modelové zviera, čo odôvodňujem aj v mojej textovej práci.

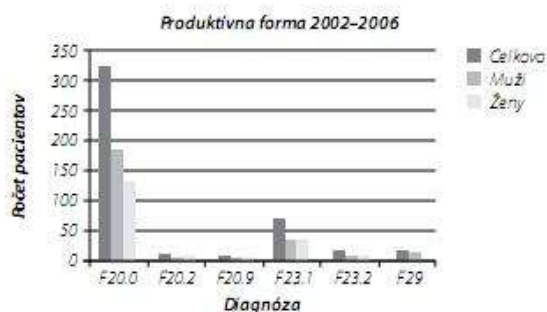
Prvé plemená králikov, ktoré boli vyšľachtené na Slovensku pánom Imrichom Vanekom bol slovenský sivomodrý rex (krátkosrsté plemeno) a holičsky modrý. Čo je zaujímavé, obe vznikli takmer súčasne z jedného šľachtiteľského procesu.

Jozef Šuster patril medzi priekopníkov druhého spomenutého vyšľachteného králika – holičského modrého. Doteraz je zaraďovaný medzi väčšinu tých chovateľov králikov, ktorí poznajú základy dedičnosti sfarbenia a štruktúry srsti. Z toho dôvodu, že králik s modrými očami je vždy biely, podobne ako albíni. Napriek uvedenej skutočnosti sa v chove Jozefa Šustera narodil u plemena holičsky modrý jedinec, ktorý mal jedno oko tmavé a druhé svetlomodré. Stalo sa tak len niekoľko týždňov po výbuchu atómovej elektrárne v ukrajinskom Černobyle. Zmutovala len genetická informácia u konkrétnych jedincov, alebo zmutovali aj vírusy, medzi nimi aj taký, ktorý dnes vyvoláva mor u králikov?

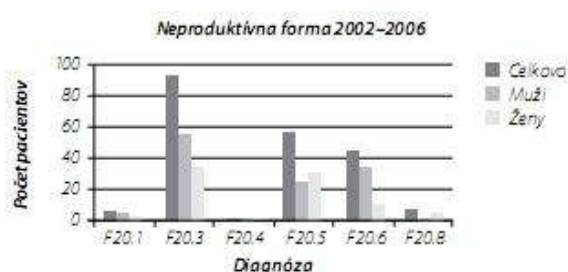
Tí, ktorí mali to šťastie a prežili Únik CO, môžu ďakovať. No napriek tejto skutočnosti sa podarilo zistiť, že väčšia časť obyvateľov, predovšetkým deti a seniori, ostali s výraznými zdravotnými problémami. Prieskumy však zaznamenali aj množstvo ľudí v strednom veku trpiacich na chronické zápal, nezhubné nádory, či dokonca rakoviny.

U dnes 17-ročný chlapca, ktorý mal v čase korózie takmer 2 a pol roka, dovtedy neevidovali žiadne zdravotné problémy. Avšak necelé tri mesiace od havárie, začal Martin K. mávať každoročné problémy s dýchacími cestami, sprevádzajúce celoročným upchaním nosa, hlienmi, bolesťami hlavy, horúčkami a suchým kašľom. Pred vyše rokom sa na tele Martina K. začali objavovať svrbivé vyrážky, ktoré sa rozširovali od rúk až po celom tele. Stále väčšie a väčšie flaky sa každým mesiacom zväčšovali. Triašky, opuchy rúk, pier, očí, bolesť končatín boli čím ďalej neznesiteľnejšie. Až po štyroch mesiacoch utrpenia v nemocnici dostal predpísané tri druhy liekov, ktoré berie dlhodobo. Diagnóza znie – alergická žihľavka, alebo inak, alergia na telesný tlak.

Ďalšie, približne rovnako staré dievča, trpí na chronický zápal dutiny brušnej, spolu s chronickým apendixom a akútnymi zápalmi pankreasu. Podozrenie spadá na rôzne diagnózy, predovšetkým však na hmatateľný tumor v dutine brušnej, či rakovinu pankreasu.

Graf 1. Zastúpenie jednotlivých diagnóz 2002-2006 pri produktívnej forme

Graf 2. Zastúpenie jednotlivých diagnóz 2002-2006 pri neproduktívnej forme

Literatúra:

MATHE, B.: Veľká Ida. Veľká Ida: S.T.E.R., 2001, ISBN 80-968604-1-0

NORMAN, J.: Bylinky a koreniny v kuchyni. Praha 3, Ottovo nakladateľství, ISBN 80-7360-326-8

ŠUSTER, J.: Epigenetika vplýva aj na psov. In: Kynologická revue, roč. 9, 1998, č. 7, str. 25-27

Ako vytvoriť vlastnú web stránku

Tomčík Filip, 2. ročník

Kľúčové slová: webstránka, html, css, php, SEO

Abstrakt

Tému tvorba web stránok som si vybral, pretože sa zaujímam o webmastering a webdesign. Vo svojej práci som sa snažil priblížiť obyčajným používateľom internetu prostriedky a celkovú problematiku tvorby web stránok. Taktiež som sa venoval aj prostriedkom, ako zverejniť svoju stránku na internete, ako optimalizovať svoju web stránku a ako ju dostať na čo najvyššie miesto pri vyhľadávaní.

Keywords: website, html, css, php, SEO

Abstract

I chose the theme how to make web site, because I am interested in webmastering and webdesign. In my work I tried to bring near tools and new problematic in making of web site for basic users of the Internet. Also I spent the means to publish your site on the Internet, how to optimize your web site and how to get to the highest point in searching.

Pri tvorbe web stránok je dôležité mať základy v operačnom systéme Windows. Nevyhnutnosťou je znalosť HTML tagov, ktoré je možné naučiť sa na internete. Každý s HTML tagov predstavuje určitú funkciu, ktorá sa po zadaní do web stránky vykoná.

Aby HTML príkazy fungovali, je potrebné ich písať do súboru s príponou .HTML.

HTML pracuje na strane klienta, čo znamená, že si jeho zdrojový kód môžeme prezrieť v internetovom prehliadači. Využíva sa najmä na prezentáciu informácií a slúži na vytváranie statických webových stránok. Je možné ho obohatiť aj o kaskádové štýly (CSS), ktoré slúžia na grafické formátovanie. Najlepšie je spájať HTML a CSS externe, pretože príliš dlhý zápis môže spomaliť načítanie v prehliadači.

PHP – programovací jazyk, ktorý je odvodený od jazyka C. Využíva sa na obohatenie web stránky o dynamické prvky, ako napríklad chat, hodiny, komentáre, prihlasovací a redakčný systém. Pracuje na strane servera, čiže jeho zdrojový kód nie je viditeľný v prehliadači.

Javascript – jazyk, ktorý slúži na dynamické obohatenie web stránky, je pomocou neho možné vytvárať vysúvacie menu položky, hodiny, kalendáre.

SEO - (Search engine optimalization) alebo optimalizácia pre internetové vyhľadávače. Najdôležitejší faktor pre úspešnosť web stránok, pretože pomocou SEO optimalizácie sa zabezpečuje čo najvyššia pozícia pri vyhľadávaní daných kľúčových slov. SEO optimalizácia zahŕňa celkovú validitu zdrojového kódu, priloženie tagu a súboru pre vyhľadávacích robotov, informácie o autorovi, kľúčové slová, deklarácia použitej verzie jazyka HTML, správne rozloženie nadpisov a formátovanie textu do odstavcov.

Literatúra:

www.jakpsateweb.cz

Alternatívne metódy výchovy v predškolskom veku

Vallová Izabela, 3. ročník

Kľúčové slová: výchova, vývin, dieťa, hry, psychológia, pedagogika, rodičia

Abstrakt

V mojej práci som sa zaoberala emocionálnou výchovou detí v rodine a emocionálnu výchovou detí v materskej škole. Sledovala som hry, ktoré stimulujú tvorivé potencie detí predškolského veku. Celý proces edukácie sa uskutočňuje podľa stanovených cieľov, ktoré musia byť zachytené v príslušnom programe MŠ a musia spĺňať metodické procesy a postupy.

Keywords: education, growth, child, games, Psychology, paediatrics, parents

Abstract

In my work I dealt with the emotional education of children in the family and emotional education of children in kindergarten. I watched games that stimulate the creative potency of preschool children. The whole process of education takes place according to set objectives that must be captured in the kindergarten program and must meet the methodological processes and procedures.

Detstvo je krásne, trvá iba niekoľko rokov a nikdy sa nevráti. Deti chcú byť dospelé a dospelý chce byť deťmi. Ale iba detstvo je bezstarostné, hravé, veselé. Hodiny pri deťoch boli pre mňa návratom do detstva, aspoň na chvíľu som sa stala dieťaťom, mohla som sa hrať, počúvať rozprávky, premeniť na zvieru, spievať, kresliť, tancovať. Deti boli spontánne, milé, šikovné, neposlušné, dávali mi množstvo otázok, na ktoré som niekedy nevedela rýchle odpovedať.

Deti prežívajú svoje detstvo v aktuálnom reálnom svete, v hrách reagujú na to, čo vidia, počujú, zažívajú. Dieťa prijíma okolitý svet inak ako dospelý, všetko je pre neho plné novôt, všetko má pre neho význam. Spoznáva okolitý svet, učí sa mu porozumieť, získava nové poznatky, vedomosti, zručnosti a postoje.

V materskej škole hra je jadrom edukačného procesu, od hry sa všetko odvíja, je východiskom pre vytváranie ďalších aktivít rozvíjajúcich dieťa vo všetkých rozvojových oblastiach. Aby hra priniesla svoj účel, dieťa pri nej potrebuje prirodzenú podporu a vedenie

dospelých. Preto je dôležité venovať deťom svoj čas, keď sa hrajú, ich hru zveľaďovať a obohacovať.

Predškolský vek je len krátke obdobie v živote človeka, no práve tento krátky čas dáva jedinečnú možnosť rozvíjať vrodené vlastnosti osobnosti. Sebadôvera, zvedavosť a prístupnosť všetkému novému, empatia a radosť patria k spôsobilostiam emocionálnej inteligencie človeka.

Touto prácou som vám chcela priblížiť náročný edukačný proces v predškolskej pedagogike, to aká je zložitá a zodpovedná.

Obrázok č. 1 Deti s maňuškami

Obrázok č. 2 Deti vypracúvajú pracovné zošity .

Obrázok č. 3 Deti sedia v kruhu a hrajú hru Niečo pre teba.

Svet nevidiacich

Valová Katarína, 2. ročník

Pozn.: Autorka získala prvé miesto na krajskom kole SOČ v odbore Pedagogika, Psychológia a sociológia a druhé miesto na celoslovenskom kole SOČ.

Kľúčové slová: nevidiaci ľudia, poruchy oka, pomôcky, Braillovo písmo, pokusy, rozhovory

Abstrakt

Moja práca má meno „Svet nevidiacich“. Chcela som dokázať, že nevidiaci sú rovnakí ľudia ako my, vidiaci a dokážu rovnaké činnosti. Podľa môjho názoru, vidiaci človek nedokáže každodenné činnosti vykonať rovnako ako v iné dni, ak má zaviazané oči.

Keywords: blind persons, eye defects, devices, Braille writing, experiments, interviews

Abstract

My work is named “World of blind persons”. I wanted to prove that the blind persons are the same persons like we, sighted persons and they can do the same activities. In my opinion sighted person can not do daily activities the same like in else days, if he has bound eyes.

Svoj zrak si nevážime. Neuvedomujeme si, aký je pre nás dôležitý. Túto skutočnosť by sme si uvedomili, až keď by sme oň prišli. Ak by sme zažili svet plný čierňavy a temna, zistili by sme, čo zrak pre nás znamená. Nevidiaci ľudia túto skutočnosť zažívajú každodenne. Možno nám to pripadá ako svet bez farieb, no oni si ho spravili farebným. Niektorí možno už ani nevnímajú, aký handicap majú.

Túto prácu som si vybrala preto, pretože aj moja spolužiačka Miška je nevidiaca. Obdivujem ju za to, ako to celé bravúrne zvláda. Ja sama by som si takýto život nevedela ani len predstaviť a vďaka svojej práci si omnoho viac vážim svoj zrak. Uvedomujem si, ako veľmi dôležitý pre mňa je.

Aby som potvrdila svoju teóriu, že nevidiaci dokážu rovnaké činnosti ako my, vidiaci, spravila som niekoľko rozhovorov s nevidiacimi osobami. Boli to napríklad nevidiaca mamička, ktorá sa stará o malého synčeka Samka, o domácnosť a popri tom sa zdokonaľuje v samostatnosti a snaží sa čo najlepšie zvládnuť pozíciu nevidiacej matky. Zaslúži si o to väčší obdiv, pretože je nevidiaca, nepočujúca a celiatička, čo svedčí o tom, že jej život nie je ľahký, ale nevzdáva to.

Podarilo sa mi aj urobiť rozhovor s úspešným lyžiarom Jakubom Krakom, ktorý získal ocenenia na paraolympiáde vo Vancouvri a na majstrovstvách sveta. Aj keď sa od predchádzajúcich respondentov líši tým, že nie je celkom nevidiaci, lyžovanie mu to neľahčuje.

Nevidiaci počítačový technik mi vysvetlil, ako nevidiaci pracujú s počítačom. Funguje to na princípe hlasového výstupu a nepoužívajú myšku. Tú im nahradzujú šípky a nápomocné sú im aj klávesové skratky.

Zrakovo postihnuté osoby kompenzujú svoj zrak inými zmyslami. Hmat bol výnimočný pri ďalšom mojom rozhovore s nevidiacim masérom. Nevidiaci masér hmatom lepšie vyzistí náš problém. Aj keď on sám to možno tak nevníma, svoje o tom vedia tí, ktorí si už vyskúšali rozdiel medzi masážami od vidiaceho a nevidiaceho maséra.

Pred nedávnom sme mali na obrazovkách možnosť sledovať príbeh dvoch nevidiacich dvojičiek vo veľmi známej show na Slovensku a Česku. Títo dvaja bratia predstúpili pred porotu možno ako dvaja celkom nenápadní chlapi odlišujúci sa od ostatných súťažiacich svojím zrakovým postihnutím. Nikto by to nečakal, že práve oni dokážu svojím rapom postaviť na nohy celé divadlo. Stali sa nezabudnuteľnými a teraz ich každý pozná ako Heňa a Nora Wilnrotterovci.

Mojou druhou hypotézou bolo, že vidiaci človek sa nebude vedieť vžiť do role nevidiaceho. Preto som robila niekoľko pokusov. Tieto pokusy som robila ako s Miškou, tak aj so spolužiačkou Andreou, ktorej som zaviazala oči. Prvým pokusom bola orientácia v priestore, kedy mali dievčatá prejsť z triedy, cez aulu do šatne, tam sa prezúť a vyjsť von zo školy. Miška si počas trasy hľadala záchytné body, pomocou ktorých sa orientovala. Andrea išla stále rovno, čo svedčí o tom, že šla po pamäti.

Druhý pokus mal názov Ako sa najesť??? Úlohou bolo natrieť si rožok maslom, dať šunku, zjesť a nakoniec zjesť aj jogurt. Miška s touto úlohou problém nemala, čo sa nedalo povedať o Andrei. Najväčší problém je robilo hľadanie vecí po stole.

Pri pokuse Prečítaš to??? sa Andrea naučila 6 braillových písmen A, T, Z, L, O, M. Potom jej ich Miška napísala v rozhádzanom poradí a niektoré sa aj opakovali. Síce nerozoznala len dve písmenká myslím, že výsledok by bol iný, ak by sa mala naučiť celú abecedu.

Pokus Prečítaš to???

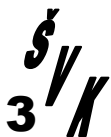

Pokus Práca s notebookom

Pokus Hádaj, kto som??? mi potvrdil, ako nevidiaci dokonale využívajú svoj lepší sluch. Do našej triedy som zavolała šiestich prvákov, ktorí sa predstavili. Potom povedali len jedno slovo a dievčatá mali uhádnuť, kto to povedal. Obe uhádli všetkých, no môže to byť tým, že Andrea už ich hlasy poznala, pričom Miška nie, no i napriek tomu ich len z jedného počutia spoznala.

Nevidiaci pracujú so špeciálnym notebookom s hlasovým výstupom. Pri pokuse Práca s notebookom sa Andrea naučila s ním pracovať. Keď mala nájsť nejakú pesničku, robilo jej to problém. Niekoľkokrát vyskočila z už nájdeného priečinku, tak túto úlohu opakovala niekoľkokrát.

Najväčším prekvapením pre mňa bol pokus Uvar si praženicu. Andrea túto úlohu zvládla lepšie ako Miška. Síce jej praženica bola masťná a presolená, no dovarená. Pričom Miška

hneď na začiatku rozbila vajíčko, nemohla sa trafiť na platničku, jej praženica bola nedovarená a nakoniec ju aj celú presolila. Tento pokus moju teóriu vyvracal.

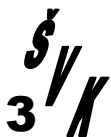
Andrea si vyskúšala rolu Mišky v škole a tak strávila jeden deň so zaviazanými očami. Skúšala rovnaké činnosti ako v iné dni – hrať na klavíry, kresliť, hrať stolný tenis, no nie príliš úspešne. Ako sama povedala nebol to príjemný pocit, pretože nemohla vidieť prezentácie v škole, či nie je špinavá a všetko musela vnímať len vďaka sluchu.

Tieto všetky pokusy až na pokus Uvar si praženicu mi moju hypotézu potvrdili, z čoho mi vyplýva, že nevidiaci majú naozaj ťažký život plný obmedzení, no zvládajú to bravúrne a preto si zaslúžia náš obdiv.

Skúste si nachvíľku zavrieť oči a predstavte si, že váš život by už nebol iný.

Literatúra:

1. kolektív autorov : Sme medzi vami, stretnutie so zrakovo postihnutým človekom; Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska; Bratislava; 26 s.
2. Doničová A. a kolektív : Nie tak, ale tak, poradca pre styk so zrakovo postihnutým; Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska v spolupráci s Ústavom zdravotnej výchovy; Bratislava 1994; 29 s.
3. <http://unss.sk/sk/o-nas/poslanie.php>
4. <http://unss.sk/sk/o-nas/zbierky-biela-pastelka-2009.php>

Obsah

Zvyky a tradície pri oslavovaní sviatkov v Krakovanoch a okolí (Černeková Natália)	3
Milan Rastislav Štefánik (Fajnor Milan)	5
Genealogický výskum rodokmeňa (Filanová Petra – 1. miesto krajského kola SOČ)	6
Využite biologicky rozložiteľných odpadov (Klátiková Denisa)	8
Arteterapia (Kováčová Adriana)	10
Evolúcia živočíšnej ríše (Kovář Juraj)	11
Parkour a Freerunning (Krajčovič Marek)	12
Antikonцепcia a skorý sexuálny život (Lopašková Lucia, Snohová Andrea)	14
Ilúzie na predaj (Lukáčiková Kristína)	15
Chémia rýchlo a ľahko (Mihálik Marián)	17
Láska online (Mihóková Michaela)	18
Dieťa z neúplnej rodiny v školskom prostredí (Mišurová Karina)	20
Intervencia nevedomých obsahov počas obdobia krízy a jej stopy v umení (Ondřejková Marta – 2. miesto krajského kola SOČ)	22
Šperk – ozdoba alebo zbytočnosť? (Peterková Lenka)	23
História vinohradníctva a vinárstva na území dnešného Vrbového (Sabo Jozef)	26
Životné prostredie v Dubovanoch (Strečanská Barbora)	27
Epigenetika (Šusterová Dominika)	28
Ako vytvoriť vlastnú webstránku (Tomčík Filip)	30
Alternatívne metódy výchovy v predškolskom veku (Vallová Izabela)	31
Svet nevidiacich (Valová Katarína – 1. miesto krajského kola a 2. miesto celoslovenského kola SOČ)	33